

PROGRAMTANTERV

az
Oktatás
ágazathoz tartozó
Oktatási szakasszisztens
SZAKMÁHOZ

1. A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Oktatás ágazat
- 1.2 A szakma megnevezése: Oktatási szakasszisztens
- 1.3 A szakma azonosító száma:
- 1.4 A szakma szakmairányai: -
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Oktatás ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: -
- 1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Technikumi oktatásban: 140 óra;
Érettségire épülő oktatásban: 160 óra

2. A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret –a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv). A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni. Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására. A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel –pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszama	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszama	
Évfolyam összes előírt óraszama	252	324	504	504	744	2328				
Számított óraszám	252	324	504	504	744	2328	1204	930	2134	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	18	0	18
	Álláskereső	5					5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
	Munkanélküliség	3					3	3		3
	Tanulási terület összórása	18	0	0	0	0	18	18	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
	Álláskereső lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	"Small talk" - általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
	Tanulási terület összórása	0	0	0	0	62	62	0	62	62
Ágazati kompetenciafejlesztés	Élménypedagógia	72	72	0	0	0	144	72	0	72
	Kreatív alkotás	36					36	18		18
	Szabadidő – játékirányítás, játékszervezés alapjai	36					36	18		18
	Mesepedagógia – bábjáték, drámajáték		72				72	36		36
	Játékos személyiségfejlesztés	72	0	0	0	0	72	36	0	36
	Ön- és társismeret	36					36	18		18
	Önkifejezés nyelvi eszközökkel	18					18	9		9
	Viselkedéskultúra	18					18	9		9
	A tanulás tanulása	36	0	0	0	0	36	36		36
	Tanulási terület összórása	180	72	0	0	0	252	144	0	144

Pedagógiai, pszichológiai, gyógypedagógiai feladatok	Értékteremtő gyermeknevelés	0	108	72	18	93	291	180	93	273
	Nevelési helyzetek és nevelési folyamatok		27				27	27		27
	Fejlődés, érés, nevelés		27				27	27		27
	Fejlődés és szocializáció a gyermekkorban		54				54	54		54
	A nevelés szinterei			36			36	36		36
	A nevelés módszerei			18			18	18		18
	A gyermek fő tevékenységformái			18			18	18		18
	Tanulásiirányítás				18	93	111		93	93
	A gyógypedagógia alapjai	0	0	36	36	31	103	0	93	93
	Bevezetés a gyógypedagógiába			18	18		36		31	31
	A gyógypedagógia területei			18			18		16	16
	Különleges gondozást igénylő gyermek/tanuló				18	31	49		46	46
	Pszichológia	0	36	90	108	62	296	162	124	286
	Az adottságtól a tehetségig		36				36	36		36
	Általános pszichológia		-	72			72	72		72
	Személyiséglélektan			18			18	18		18
	Fejlődéslélektan				72		72	36	31	67
	Szociálpszichológia				36		36		31	31
	Pedagógiai pszichológia					36	36		31	31
	Alkalmazott pszichológia					26	26		31	31
	Pedagógiai gyakorlat	54	72	180	180	217	703	216	217	433
	"Kicsi vagyok én, majd megnövök én"	18					18	18		18
	A gyermek és az intézmény megismerésének lehetőségei	18	12	18	18		66	36	31	67
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése	18	12	36	36	62	164	54	31	85
	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása		12	36	36	31	115	36	31	67
	Tevékenységekhez kapcsolódó kreatív alkotás		36	72	36	62	206	36	62	98
	Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben				18	31	49		31	31
	Intézményen belüli és kívüli programok, hagyományörzés lehetőségei			18	36	31	85	36	31	67
	Tanulási terület összes óraszám	54	216	378	342	403	1393	558	527	1085

Gondozás és egészségnevelés	Gondozás és egészségnevelés	0	36	36	0	0	72	72	0	72
	Egészségvédelem		18				18	18		18
	Személyi gondozás		18				18	18		18
	Elsősegélynyújtás			18			18	18		18
	Beteg gyermek gondozása			18			18	18		18
	Tanulási terület összes óraszám	0	36	36	0	0	72	72	0	72
Családpedagógiai alapismeretek	Pedagógiai szociológia	0	0	0	0	62	62	0	62	62
	Családtani alapismeretek					31	31		31	31
	Krízishelyzetek a családban					31	31		31	31
	Mentálhigiéné	0	0	0	36	62	98	0	93	93
	Mentálhigiéné alapismeretek				36		36		31	31
	Családi mentálhigiéné					62	62		62	62
	Tanulási terület összes óraszám	0	0	0	36	124	160		155	155
Szabadidő-pedagógia	Szabadidő-szervezés	0	0	0	36	62	98	36	62	98
	Játékpedagógia				36		36	36		36
	Szabadidő- és programszervezés					62	62		62	62
	Tanulási terület összes óraszám	0	0	0	36	62	98	36	62	98
Kommunikáció	Kommunikáció	0	0	18	18	31	67	36	31	67
	A kommunikáció és zavarai			9			9	9		9
	Beszédművelés, beszédtechnika			9		13	22	9		9
	Kommunikáció és konfliktuskezelés a pedagógiai folyamatban és a családdal				18	18	36	18	31	49
	Tanulási terület összes óraszám	0	0	18	18	31	67	36	31	67
Gyermekirodalom	Gyermek- és kamaszirodalom			36	36		72	72	0	72
Szabad órakeret	Szabadon tervezendő kötelező szakmai órakeret			36	36	62	134			
Ágazathoz kapcsolódó tartalmak	IKT a pedagógiában							36	31	67
	Zenei nevelés							36	31	67
	Mozgáskultúra							36	31	67

Egybefüggő szakmai gyakorlat	Egybefüggő szakmai gyakorlat		140			140	160		160
------------------------------	------------------------------	--	-----	--	--	-----	-----	--	-----

3. A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1. Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszámja:

18/18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezetének munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy

18/18 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karrier céljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes viselkedésben visszafogott. Elkötelezett a szabályos	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		

Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan	foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez
---	--	-------------------	---	---

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

A tipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idegnyomunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Probaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel

Az álláskeresési ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás) Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

62/62 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során megfelelő idegen nyelvű kommunikáció.

3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

62/62 óra

3.2.1.1

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet megfogalmazni a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően, nyelvi panelek és gyakori kifejezések segítségével.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, a személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket egyszerű mondatokkal meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket egyszerűbb mondatok, nyelvi szerkezetek segítségével. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan fel tudjanak tenni munkájukat érintő egyszerűbb kérdéseket.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteire, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókinccset is alkalmazva gyakorolja.

3.2.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az októnak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

3.2.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak - Idegen nyelvek

3.2.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.2.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy állás-keresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukción). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit			Ki tud tölteni önéletrajzsablont, pl. Europass CV-sablont, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajz típusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi követelményeit, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven			Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelem-bevételével	Ismeri az álláskeresés folyamatát.			Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek

				küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, és céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincs és nyelvtani tudással rendelkezik.			A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.
Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állás-interjúra megérkezéskor felmerülhetnek.			

3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (íraskészség).

3.2.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát. Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartalmi és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus

szófordulatokat, a szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogy tipikus szófordulatok és nyelvi panelek segítségével hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.2.1.6.3 „Small talk” –általános társalgás

A „small talk” elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a „small talk” során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. az időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport).

A tanulók begyakorolják a megfelelő kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes egyszerűbb mondatokkal és megfelelő koherenciával hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és egyszerűbb kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

3.3 Ágazati kompetenciafejlesztés megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszámja:

252/144 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az Ágazati kompetenciafejlesztés megnevezésű tanulási terület feldolgozása élmény- és gyakorlatorientált tartalomfeldolgozást igényel. A képességek fejlesztése a hangsúlyos, az információtartalom pedig megalapozza a tanulók későbbi foglalkozásához szükséges elméleti tudását. Az élménypedagógia és a játékos személyiségfejlesztés tantárgyak témakörei fejlesztik a tanulók önismeretét, viselkedéskultúráját, kommunikációját, valamint kreativitását. Segíti önmaguk és mások reális önértékelését. Megalapozza a tanulók pedagógiai attitűdjét. A tanulási terület valamennyi tantárgyának oktatását 12-16 fős csoportokban javasolt megvalósítani.

3.3.1 Élménypedagógia

144/72 óra

3.3.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a vizuális kommunikációt, jelek értelmezését a vizuális nyelvben, kultúrát, népművészetet, környezet- és tárgykultúrát, esztétikumot. A tanuló ismerje meg a dekoráció, ajándék- és játékkészítés folyamatát, valamint tisztában legyen a szemléltető eszközök készítésének lehetőségeivel és technikáival. A tanulók a tantárgy segítségével képesek lesznek játék- és szabadidős tevékenységeket kezdeményezni, megszervezni és vezetni, megismerik a mesepedagógia lehetőségeit, a meseterápia módszerét, hogy később szociális területen vagy az oktatás-nevelés folyamatában ezt hasznosítani tudják.

A mesék személyiségfejlesztő hatását, az alkotás örömeinek érzését, illetve a dramatikus nevelésben rejlő lehetőségeket tudatosítják a tantárgyat tanuló fiatalok, emellett történetalkotással, bábjátékokkal fejlesztik szövegalkotó képességüket, kreativitásukat.

3.3.1.2. A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, okleveles rajztanár (vizuális kultúra tanár, vizuális- és környezetkultúra tanár)

3.3.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.3.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A pedagógus/szakember instrukciói alapján irányítja a játéktevékenységet.	Kiválasztja és meghatározza a különböző életkorok jellemző játéktevékenységeit és eszközeit, szerepüket a	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irá-	A játéktevékenységet a gyermekek, serdülők, fiatalok életkori fejlettségének és	Problémamegoldás, gyakorlati alkalmazás

<p>Kreatívan alkalmazza az életkori sajátosságoknak megfelelő játékokat.</p> <p>Egyszerű játékeszközöket készít.</p>	<p>személyiségfejlődésben.</p>	<p>nyitása mellett önállóan végzi munkáját.</p>	<p>testi épségének figyelembevételével irányítja.</p>	
<p>Előkészíti a különböző művészeti tevékenységeket és közreműködik a megvalósításában.</p>	<p>Tudja az életkornak megfelelő művészeti tevékenységeket és azok alkalmazásának módjait (gyermekirodalom, ének-zene, dramatizálás, kreatív alkotó tevékenységek és mozgáskultúra).</p>	<p>A pedagógus útmutatása szerint előkészíti a művészeti tevékenységeket, valamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.</p>	<p>Munkája során támogatja a kreativitást és az önálló próbálkozást</p>	<p>A művészeti tevékenységek előkészítésében, kivitelezésében IKT eszközöket használ.</p>
<p>Közreműködik a szabadidős programok tervezésében, szervezésében és lebonyolításában.</p> <p>A programokhoz kapcsolódóan ötleteket, javaslatokat fogalmaz meg.</p>	<p>Meghatározza a különböző intézmények szokásos szabadidős programjait, rendezvényeit, ünnepéleteit, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezési, szervezési feladatokat.</p>	<p>Az útmutatásnak megfelelően részt vesz a szabadidős programok, rendezvények, ünnepélyek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában.</p>	<p>Megjelenésében és viselkedésében példát mutat a gyermekek/tanulók számára a különböző programokon. Munkája során támogatja a gyermekek, serdülők, fiatalok ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó értékrendjének fejlődését.</p>	<p>A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális eszközöket használ.</p>
<p>Segíti a kreatív alkotó tevékenységek előkészítését és lebonyolítását.</p>	<p>Ismeri a különböző népművészeti és kreatív alkotó technikákat.</p>	<p>Felelősen és környezettudatosan használja a kreatív foglalkozások eszközeit, anyagait. Ügyel a biztonságos munkavégzésre.</p>	<p>Törekszik kreativitásának fejlesztésére. Támogatja a gyermekek/tanulók önálló kezdeményezéseit.</p>	<p>Digitális forrásokat keres, ezeket felelősen használja.</p>

Kiválasztja a gyermekek életkorának megfelelő mesét, dramatikus játékot, színházi előadást. Átélessel mesél.	Meghatározza a mese és a meseterápia a bábjáték és a dramatikus játékok fajtáit.	A foglalkozások lebonyolítása során a pedagógus útmutatása szerint jár el.	Figyelembe veszi a gyermekek, serdülők, fiatalok személyiségét és egyéni igényeit.
--	--	--	--

3.3.1.5 A tantárgy témakörei

3.3.1.5.1 Kreatív alkotás 36/18 óra

Az óvodai és iskolai dekorációk szerepe, fajtái
Óvodai, iskolai dekorációk, faliújságok szerepe, készítése
Népművészet, népművészeti technikák
Tárgykészítő játékok módszertana
Népi kismesterségek módszertana
Népi kézművesség természetes anyagokból
Különböző anyagok hagyományos és újszerű felhasználása
Kézműves technikák alapjai (kreatív hobby)
Tárgyak készítéséhez használható anyagok és tulajdonságaik
Tanulók által is elkészíthető ajándékok
Ünnepekhez kapcsolódó ajándékok
Újrahasznosított anyagból készült ajándékok
Bábkészítés

3.3.1.5.2 Szabadidő – játékirányítás, játékszervezés alapjai 36/18 óra

A játékok általános jellemzői
A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban
A játék célja, szerepe az óvodások és az iskolások életében
A játék fajtái: gyakorlójáték, konstruálójáték, barkácsolás, bábjáték, szerepjáték, intellektuális játék, társasjáték
Mesék, versek feldolgozása szerepjátékkal
Sportjátékok fajtái
A sportjátékok szabályai, jellemzői, szerepe, megválasztásának szempontjai
A sport szerepe a személyiség fejlődésében
A gyermekjátékok biztonsági előírásai
Biztonságossági és egészségügyi követelmények
A játék szerepe a személyiség fejlődésében és önkifejezésben
A játék „öngyógyító” szerepe
Önismereti játékok fajtái, formái
Az életkori sajátosságoknak megfelelő szerepjáték feszültségoldó hatásai
Játékfajták a szabadban, zárt térben játszható játékok
A játékvezető feladatai
A játékvezetővel szemben támasztott elvárások
A játékos csoportfoglalkozásokon résztvevők csoportdinamikai fejlődése
Játék – oktatás – szabadidő összefüggései, szerepük a személyiség fejlesztésében
Korunk játékai: fantasyjátékok és virtuális játékok, ezek előnyei és veszélyei

A néphagyományok, ősi magyar néphagyományok és népi játékok
Az átlagtól eltérő játékfejlődés
A játék, mint terápiás eszköz

3.3.1.5.3 Mesepedagógia – bábjáték – drámajáték 72/36 óra

Mi a mesepedagógia?
Mondókák, mesék és az életkori sajátosságok összefüggései
A mesék szimbolikus nyelve
A meseterápia elvei, témakörei
Királyfik és királylányok
A felnőtté válás, úton lévők meséi
Életválságok meséi
Az öregedés, a halál témája a mesékben
Mesélés eszközei, játékeszközök alkotása (jelmez-, bábkészítés)
Környezettudatos játékok, tárgyak metamorfózisa
A szerepjátékok világa
Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)
A dramatikus nevelés pozitív hatásai
A bábjátékok és alkalmazási lehetőségek
Az alkotó folyamat varázsa
Történetalkotás, rögtönzés, saját történetek feldolgozása
Színjátékos tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)
Színházi gyermekelőadás, bábelőadás megtekintése

3.3.2 Játékos személyiségfejlesztés 72/36 óra

3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja a tanulók önismeretének fejlesztése, a pozitív énkép kialakítása, a tanulók felkészítése a tudatos és hatékony viselkedéskultúrára. A tanulók váljanak képessé az egészséges önérvényesítésre, és építsék ki az ehhez szükséges kommunikációs eszköztárat, tudatosítsák az eredményes kommunikáció feltételeit. A tanulók ismerjék meg saját képességeiket, készségeiket. Különösen fontos a magatartási, illetve viselkedésformák jelentőségének megerősítése, az empátikus készségek fejlesztése. A tanulók ismerjék meg a kulturált viselkedés, a hétköznapi protokoll fogalmait, szabályrendszerét, illetve ezek alkalmazásának lehetőségeit.

3.3.2.2. A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, magyartanár

3.3.2.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.3.2.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Pedagógiai helyzetekben ki tudja használni személyiségének erősségeit az eredményes megoldás kialakításában.	Reális önismerettel rendelkezik, ismeri erősségeit és gyengeségeit.	Megfogalmazza önmaga tulajdonságait, elfogadja mások visszajelzéseit saját magáról, s önálló javaslatokat fogalmaz meg a változtatás szükségességéről és lehetőségéről.	Törekszik személyisége előnyös jellemzőinek erősítésére. Pedagógiai munkájában tiszteletben tartja önmaga és mások személyiségjellemzőit.	Digitális tartalmakat használ és készít.
Birtokában van az erőszakmentes kommunikáció módszereinek, és törekszik azok használatára.	Kiválasztja az aszsertív kommunikációs eszközöket.	Asszertív, önérvényesítő módon kommunikál.	Szándékait, igényeit úgy fejezi ki, hogy figyelembe veszi a rábízott gyerekek, kollégái igényeit, szándékait.	Digitális internet alapú kommunikáció ismerete, használata.
Megfelelő légzés technikával, artikulációval, hangképzési technikákkal nyilvánul meg, és gondolatait kifogástalan nyelvhelyességgel fogalmazza meg.	A beszédtechnika, beszédművelés fejlesztő, gyakorló módszereit ismeri, a nyelvhelyesség szabályait alkalmazza.	Ügyel a helyes artikulációra, légzés technikára és a kifogástalan nyelvhelyességre.	A helyzetnek megfelelő hangszín, hangerő, beszédtempó, ritmus megválasztásával és helyes artikulációval, légzés technikával, nyelvhelyességgel beszél.	Hatékonyan tudja használni az internetes levelező rendszereket.
Ápolt, képes külső megjelenésében egyéniségének és hivatásának összeegyeztetésére.	A külső megjelenését, mint metakommunikációs eszközt a helyzetnek megfelelően alkalmazza.	Igényes magával szemben, és ezt másoktól is elvárja.	Megjelenésével is nevel, pozitív mintát nyújt a rábízott gyermek/tanuló számára.	Etikus és kulturált online kommunikációra képes.
Az eltérő szituációkban adekvátan használja a verbális és nonverbális	Meghatározza a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogal-	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit folyamatosan fejlessze.	A gyermekek, tanulók életkori és mentális állapotát figyelembe véve kommunikál,	

kommunikációs csatornákat. Érthetően kommunikálja javaslatait.	makat, a kommunikáció működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzetípusait, a kommunikációs stílusokat.		meggyőződik a kommunikáció sikerességéről. Kommunikációjával nevel, pozitív példát nyújt.	
Az online térben a beszédhelyzetnek megfelelően kommunikál, alkalmazza a netikett szabályait.	Ismeri az online felületeket, azok használatát. Tisztában van a netikett szabályaival.	Felelős a nyilvános kommunikációjáért, megosztásaiért (képek, kommentek, bejegyzések stb.).	A netikett szabályait figyelembe véve kommunikál, kellő óvatossággal és felelősségtudattal van jelen az online térben, és másokat is erre a magatartásra ösztönöz.	

3.3.2.5 A tantárgy témakörei

3.3.2.5.1

Ön- és társismeret

36/18 óra

Az énkép fogalma
 Testi önismeret és önkifejezés
 Nyílt és rejtett tulajdonságok
 Az énkép és énídeál távolsága
 Szorongás és stressz
 Feszültségcsökkentő gyakorlatok
 Önbizalom és önérvényesítés
 Hatékony énbemutató
 Az identitás fogalma és összetevői
 Család-gyökerek megismerése
 Jövőkép
 Érdeklődés és pályamotiváció
 Pályaszocializáció
 Önismereti játékok
 Szerepjátékok
 Szituációs játékok
 Énvédő mechanizmusok
 A szocializáció és jelentősége a személyiség alakulásában
 Ki vagyok? Johari-ablak
 A személyiség
 Személyiségfejlődés
 Az egyéniség és a jellem
 Az ideál
 A visszajelzés

Miért fontos a pedagógiai munkát végzőnek önmagát ismernie?

Bevezető a gyakorlati önfeltáró munkába

Önnevelés, önfelfogadás és önbecsülés

Az emberi szükségletek rendszere

A mentális egészség fogalma, tényezői

3.3.2.5.2 Önkifejezés nyelvi eszközökkel

18/9 óra

A beszéd fontossága

A beszéd fejlődése

A gyermek nyelve, a gyermek önkifejezése

A gyermek megértésének feltételei

A (beszéd)megértés fontossága

Érts szót! Az aktív figyelem, meghallgatás jelentősége

Az önkifejezés módjai

A nyelv és beszéd, mint az önkifejezés eszköze

Az önkifejezés nyelvi lehetőségei

A hiteles és pontos megfogalmazás jelentősége - Fogalmazz pontosan!

Mondd érthetően!

A szókincs fontossága az önkifejezésben

A szókincs bővítésének lehetőségei

A szókincs bővítésének forrásai

Mondd másképp! A megfogalmazás módja - a stílus, maga az ember

3.3.2.5.3 Viselkedéskultúra

18/9 óra

Viselkedés- és magatartáskultúra

Kapcsolatok a mindennapokban

Családon belüli viselkedésformák

A hétköznapi protokoll

Megjelenéskultúra

A társalgási élet speciális szabályai

Étkezési kultúra

Munkahelyi társas klíma

Helyzetgyakorlatok

3.3.3 A tanulás tanulása

36/36 óra

3.3.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy olyan képességek, készségek birtokába juttassa a diákokat, amelyek segítségével hatékony egyéni tanulási módszereket, stratégiákat alakíthatnak ki. Ezek birtokában a tanulók javíthatják iskolai teljesítményüket, későbbi pályaválasztásukat, sikeres továbbtanulásukat, segíthetik felnőtt életükben való boldogulásukat. A későbbiekben pedig rugalmas gondolkodású, kreatív, folyamatos megújulásra kész szakemberekké válhatnak, akiket bárhol szívesen foglalkoztatnak majd.

3.3.3.2. A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, pedagógiai diplomával rendelkező oktató

3.3.3.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.3.3.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Meghatározza saját erősségeit és gyengeségeit, hibáit felismeri.	Tisztában van a tanulást befolyásoló külső, belső és lelki tényezők szerepével.	Értsék az élet-hosszig tartó tanulás szükségességét, legyenek képesek az önálló tanulásra.	Törekszik a hiányosságok megismerésére és korrigálására.	Digitális technikák segítségével jegyzetet készít.
Meghatározza saját tanulási stílusát.	Ismeri a tanulási stílusok fajtáit és megismerésének módszereit.	Tudatosan alkalmazza a tanulási stílusának megfelelő tanulási technikákat.	Folyamatosan fejleszti és változtatatosan alkalmazza a különböző technikákat.	Digitális tartalmak készítése és használata
A tanulási feladatnak megfelelően használja a szükséges eszközöket, pl. szótárak, lexikonok, atlaszok, az egyéni tanulást segítő számítógépes programok.	Kiválasztja a hatékony tanulást elősegítő módszereket és eszközöket, információforrásokat.	Az eredményes tanuláshoz nélkülözhetetlen eszközhasználati készségeit, képességeit fejleszti.	Problémahelyzetekben megkeresi és használja a megfelelő információhordozókat.	Digitális, internet alapú tanulási eszközök használata. Online tanulási terek használata
Legyen képes rögzíteni és pontosan előhívni szövegeket, különböző információkat.	Ismeri azokat a tanulási technikákat, amelyek segítségével képes a szövegek rögzítésére, előhívására.	Értse, tudja a megismert technikák fontosságát.	Alkalmazza a mindennapokban a megismert tanulási technikákat.	Együttműködés a tanárral és a tanuló társakkal digitális eszközök és internet segítségével.

3.3.3.5 A tantárgy témakörei

3.3.3.5.1 Tanulás tanulása

36/36 óra

Tanulási motiváció
Tanulás és teljesítmény
Figyelem – fegyelem, az aktív figyelem kérdése
Emlékezés
Az emlékezés technikái
A tanulás általános feltételei
A tanulás külső körülményei
Tanulási stílusok
Elemi tanulási technikák
Összetett tanulási technikák
Szorongás - tanulás – teljesítmény
A pihenés és tanulás összefüggései
A rendszeresség, folyamatosság kérdése
Tantárgyspecifikus technikák - Mit hogyan érdemes tanulni?
Hogyan nem érdemes tanulni?
A módszerek, stílusok egyéni különbözőségei
Az önellenőrzés és módjai
Sikerélmény a tanulásban

3.4 A pedagógiai, pszichológiai, gyógypedagógiai feladatok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

1393/1085 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A pedagógia, pszichológiai és gyógypedagógiai feladatok tanulási terület elsajátításával a tanuló korszerű pedagógiai, pszichológiai és gyógypedagógiai ismereteket szerez, amely lehetővé teszi az oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködést. Megismeri az általános pedagógia, tanulásirányítás-didaktika, a nevelélmélet és a neveléstörténet, általános pszichológia, fejlődéslélektan, szociálpszichológia, alkalmazott pszichológia és gyógypedagógia alapvető műveltséganyagát. Segíti önmaguk és mások reális önértékelését. Megalapozza a tanulók pedagógiai attitűdjét.

3.4.1 Értékteremtő gyermeknevelés tantárgy

291/273 óra

3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy korszerű pedagógiai ismeretek elsajátításával készítse fel a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre. A tanulók képessé váljanak az oktatás és nevelés alapvető fogalmait és folyamatait komplexen értelmezni és szakmai tudásuk birtokában segítséget nyújtani a különböző oktatási-nevelési intézmények-

ben. A tanulók ismerjék meg a gyermekek/tanulók céltudatos személyiségfejlesztésének folyamatait, a nevelő és oktató munka színtereit, módszereit, eszközeit, illetve ezek alkalmazásának lehetőségeit.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, okleveles gyógypedagógus

3.4.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.4.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Értelmezi a nevelési folyamat jellemzőit. Felismeri a nevelési cél és a nevelési feladat- és eszközrendszerének a kapcsolatát.	Meghatározza a nevelés fogalmát, célját, folyamatát, feladat- és eszközrendszerét.	Az oktató, nevelő munkában együttműködik a pedagógussal a foglalkozásokon/tanórákon. Segít a foglalkozások/tanítási órák előkészületében.	Pedagógiai ismeretek birtokában felelősen és az etikai szabályokat betartva, a személyiség tisztelete mellett végzi a rábízott feladatokat.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Szakszerűen használja a nevelési alapfogalmait.	Meghatározza az adottság, rátermettség, hajlam, temperamentum, érdeklődés, képesség, tehetség, kreativitás fogalmát.	Munkája során segíti a pedagógust a gyermekek minél körütekintőbb megismerésében és fejlődésük elősegítésében.	Fontosnak tartja a gyermekek egyéni képességeinek a kibontakoztatását.	Az információforrások kritikus használata.
Szakszerűen értelmetleníti a nevelhetőség és nehezen nevelhetőség kérdéskörét.	Megérti a személyiség fejlődését meghatározó tényezők kölcsönhatását.	Együttműködik a pedagógussal a nevelési folyamatban.	Elkötelezett a gyermekek, serdülők, fiatalok nevelésében, személyiségük fejlesztésében.	Létrehoz és használ digitális tartalmakat.
Meghatározza az érték és norma szerepét a nevelési folyamatban, illetve annak viszonyát a nevelési céllal.	Ismeri az érték és norma szerepét a nevelési folyamatban.	Segíti a pedagógust az érték közvetítésében, a nevelési célok megvalósításában.	Fontosak számára az emberi értékek és a közösségi normák.	Együttműködés a tanárral és a tanulótársakkal digitális eszközök és internet segítségével.

Képes a nevelési módszereket a nevelési folyamatban betöltött szerepük alapján csoportosítani és alkalmazni.	Tudja a nevelési módszer fogalmát, típusait, kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait.	A pedagógus irányítása mellett alkalmazza a megfelelő nevelési módszereket.	Munkája során fontosnak tartja a megfelelő nevelési módszerek alkalmazását
Felismeri a nevelő modell szerepét, valamint a vezetési, nevelési stílus hatását az egyén és a gyermek/tanulóközösség viselkedésére, teljesítményére.	Azonosítja és megérti a nevelési, vezetési stílusokat és a nevelő modell szerepét.	Együttműködik a pedagógussal a gyermek/tanulóközösségek vezetésében.	Fontosnak tartja a példamutatást és az ösztönző, elfogadó nevelési légkört.
Értelmezi a játék, a munka jellegű tevékenység és a tanulás szerepét, jelentőségét a nevelési folyamatában.	Meghatározza a kisgyermekkorú, az óvodáskorú és az iskoláskorú gyermek, serdülő, fiatal fő tevékenységformáit.	Tevékenyen részt vesz a gyermekek, serdülők, fiatalok alapvető tevékenységeinek a kialakításában, szervezésében, megvalósításában.	Fontos számára a nevelési folyamatban a gyermekek minél szélesebb körű tevékenységeinek biztosítása.
Értelmezi az egyes életkorokban az elsődleges és a másodlagos szocializációs színterek jelentőségét.	Tudja a szocializáció fogalmát, színtereit, megérti a szocializáció és a nevelési kapcsolatrendszerét.	Pedagógus irányítása mellett segíti a gyermekek, serdülők, fiatalok szociális fejlődését.	Együttműködik a szülőkkel és a pedagógussal a gyermek, serdülő, fiatalok szociális fejlődésének érdekében.
Azonosítja a család szerepét az egyén személyiségfejlődésében.	Ismeri a család szerkezetét, funkcióját, típusait és a családi nevelés jellemzőit.	Segíti a pedagógust a családlátogatások szervezésében, lebonyolításában.	A szakmai etika szabályait betartva vesz részt a gyermek, a család és az intézmény kapcsolatában.
Felismeri a kortársak és az intézmények jelentőségét a szocializációs folyamatában.	Megérti a kortársak és a különböző nevelési, valamint közművelődési intézmények	A pedagógus útmutatása alapján segíti a gyermek/tanulóközösségek működését, valamint programokat szer-	Motiválja a gyermekeket, serdülőket, fiatalokat a közös események,

	nyek szocializációban betöltött szerepét	vez a közös élmények megszerzése érdekében.	élmények, tapasztalatok megélésére.	
Segíti a pályaeorientáció folyamatát.	Alapvető ismeretekkel rendelkeznek a pályaválasztás folyamatával és a továbbtanulási lehetőségekkel kapcsolatosan.	A munkáját irányító pedagógus/oktató útmutatása szerint együttműködik a pályaeorientációs rendezvények szervezésében és lebonyolításában.	Motiválja a gyermekeket, tanulókat a különböző hivatások, foglalkozások megismerésében.	

3.4.1.5 A tantárgy témakörei

Értékkeremtő gyermeknevelés

3.4.1.5.1 Nevelési helyzetek és nevelési folyamatok

27/27 óra

A pedagógia tárgya, célja, feladata

A pedagógia a tudományok rendszerében

A pedagógia mint inter- és/vagy multidiszciplináris tudomány

A pedagógia területei

Gyermekkor régen és ma

A gyermekkor jellemzői az őskortól napjainkig (a gyermekekről kialakított kép, a gyermeknevelés alapelvei, a gyermekek jellemző tevékenységei)

Az intézményes kisgyermeknevelés kezdetei Magyarországon (Brunszvik Terézia, Bezeredy Amália)

Reformpedagógiai irányzatok (Waldorf, Montessori, Freinet, Rogers stb.)

Pedagógiai törekvések a XX-XXI. században (KIP program, távoktatás, digitális, online oktatás stb.)

3.4.1.5.2 Fejlődés, érés, nevelés

27/27 óra

A nevelés fogalma, célja, feladata

A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatása

A nevelhetőség kérdésköre

Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma

A nevelés feladat- és eszközrendszere

A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei

Az értelmi nevelés

Az érzelmi nevelés

Az egészséges életmódra nevelés

Az erkölcsi nevelés
Az esztétikai nevelés
A környezeti nevelés
Az érték és norma a nevelés folyamatában
Az értékek, értékrendek felosztása
Kollektív értékek
Individuális értékek

3.4.1.5.3 Fejlődés és szocializáció különböző életkorokban 54/54 óra

Bölcsőde
A bölcsődéskorú gyermek életkori sajátosságai
Óvodába kerülés, beszoktatás
Óvodai szocializáció
Az óvodáskor jellemzői
A gyermek mozgása, testi jellemzői
Értelmi fejlődés
Az óvodások érzelmi fejlődése
Társas jellemzők
Nemi identitás fejlődése
Éntudat kialakulása
Önszabályozás
Önállóság, autonómia
Az iskolába lépő gyermek jellemzői
A kisiskoláskor jellemzői
A serdülőkor és ifjúkor jellemzői
Fejlődési fordulat
Az iskolaérettség kritériumai
Társas készségek, szociális kompetencia
Gyerekek közötti társas kapcsolat, játék
Agresszió
Barátság
Gyerekcsoportok jellemzői
Gyerekcsoportok fejlődési fázisai
A csoport kohéziójának növelése
Szociális kompetenciát fejlesztő játékok

3.4.1.5.4 A nevelés szinterei 36/36 óra

A szocializáció fogalma, szinterei
Szociális tanulás fogalma, folyamata
Közvetlen nevelés
Formálás
Modellálás
Megfigyeléses tanulás

- Utánzás
- Azonosulás (identifikáció)
- Bensővé tétel (interiorizáció)
- Elsődleges szocializáció
- Másodlagos szocializáció
- A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszere
- A család, a családi nevelés
- A család, a család szerkezete, funkciója, típusait
- Az anya-gyermek kapcsolat jellemzői, a szülői nevelői attitűdök típusai, hatása a gyermek személyiségére
- A családi szocializáció, nevelés zavarai, diszfunkciói, a szocializációt károsító tényezők, azok következményei
- A nevelési intézmények szocializációban betöltött szerepe
  - Bölcsődei nevelés
  - Óvodai nevelés
  - Iskolai nevelés
  - Kollégiumi nevelés, a gyermekvédelmi szakellátás intézményei/otthonai
- A kortársak szerepe a szocializációban
- A köznevelés és szakképző intézményei, struktúrája
- A köznevelési és szakképző intézmények működését meghatározó fontosabb dokumentumok
- Pályaorientációs ismeretek, életpálya-építés támogatása
- A köznevelés és a szakképzés jogi szabályozása
- A köznevelési és szakképző intézmények működését meghatározó belső szabályozó dokumentumok
  - Pedagógiai program
  - Nevelési program
  - Helyi tanterv
  - Szakmai program
  - Szervezeti és működési szabályzat
  - Házirend
- A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formái
- A közművelődési intézmények szerepe a személyiségfejlesztésben
- Pályázati lehetőségek szerepe az intézményekben

3.4.1.5.5 A nevelés módszerei

18/18 óra

- A nevelési módszer fogalma, típusai
- A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai
- Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában
  - Közvetlen és közvetett nevelő hatások és nevelési módszerek
  - Jutalmazás és büntetés szerepe a nevelési folyamatban
  - Segítő, támogató nevelési módszerek
- A nevelő mint modell

A pedagógus szerepéről vallott felfogások
A pedagógus személyisége, alapvető személyiségvonások, alapképességek
A vezetési stílusok
Konfliktushelyzetek a pedagógiai folyamatban

3.4.1.5.6 A gyermekek, serdülők, fiatalok fő tevékenységformái 18/18 óra

A nevelés fő tevékenységformái: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék; munka jellegű tevékenység; tanulás-tanítás
Gyermekfelfogások és a játék a nevelés történetében
A kisgyermekkorú és az óvodáskorú gyermek fő tevékenységformái
A játék fogalma, fajtái, feltételei
A különböző életkorok jellemző játéktevékenységei
A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében
A munka jellegű tevékenység, mint a személyiségfejlesztés eszköze
Munka jellegű tevékenységek a nevelési-oktatási intézményekben
A játék és a munka jellegű tevékenység kapcsolata
A gyermekek, serdülők, fiatalok megismerése a tevékenységek során

3.4.1.5.7 Tanulásirányítás 111/93 óra

A tanítás, mint a tanulás irányítása a modern pedagógiában
A tanulás, a tanítás, az oktatás, az ismeret, a tudás, a jártasság, a készség és a képesség fogalma
A tanulás általános és pedagógiai értelmezése, tanuláselméletek és tanulásfelfogások a pedagógiában
A tanulási folyamat és a tudásszintek (ismeret, jártasság, készség) rendszere
A képesség fogalma, szerepe a tanulásban
A tanulás életkori jellemzői, tanulási stratégiák, technikák, a tanulás tanítása, az önálló tanulás
A motiváció szerepe a tanítási-tanulási folyamatban, a motiváció fogalma, kapcsolata a tanulással, a pedagógus motivációs feladatai
A kompetencia fogalma, típusai, a kulcskompetenciák rendszere
A kognitív, a szociális és a személyes kompetenciák fejlesztése az intézményes nevelés rendszerében
A nevelés, az oktatás és a képzés kapcsolata
Az oktatás fogalma, a nevelés és oktatás viszonya, belső kapcsolatrendszere
A tanítási-tanulási folyamat célja, tartalma
A tanítási-tanulási folyamat tartalmát meghatározó dokumentumok (Nemzeti alaptanterv, Kerettanterv, helyi tanterv, Óvodai nevelés országos alapprogramja)
Az oktatási stratégia fogalma, rendszere
A tanítási-tanulási folyamat szervezeti és munkaformái
A tanítási-tanulási folyamat módszerei, alkalmazási lehetőségei a pedagógiai folyamatban

A tanítási-tanulási folyamat módszerei kiválasztásának szempontjai

Az értékelés formái, lehetőségei

A tanítási-tanulási folyamat eszközeinek (taneszköz) fogalma, típusai, csoportosítási lehetőségei

A taneszközök szerepe és alkalmazása a tanítási-tanulási folyamatban

Az oktatástechnológia fogalma, IKT az oktatásban

3.4.2 A gyógypedagógia alapjai tantárgy

103/93 óra

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a korszerű pedagógiai ismereteket kibővítse a gyógypedagógia alapvető ismereteivel, és ezáltal felkészítse a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre, a differenciált bánásmód megvalósítására.

3.4.2.2. A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: okleveles gyógypedagógus, pedagógiatanár, gyógypedagógia tanár

3.4.2.3 A képzés órakeretének legalább 10 %-át gyakorlati helyszínen (bölcsőde, óvoda, iskola, szakszolgálati intézmény stb.) kell lebonyolítani 12-16 fős csoportokban, lehetőleg további kisebb csoportokra bontva a gyakorlati helyszín sajátosságait figyelembe véve.

3.4.2.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Gyógypedagógiai ismereteinek birtokában komplexen értelmezi a pedagógia különböző folyamatait.	Ismeri a gyógypedagógia tudományát, alap- és alkalmazott tudományait, nézőpontjait. Tisztában van a gyógypedagógiai oktatás céljával, munkaformáival, tárgyi feltételeivel.	Gyógypedagógiai ismeretei segítségével kompetenciájának megfelelően végzi munkáját.	Szakmai ismeretek birtokában felelősen és az etikai szabályokat betartva, a személyiség tisztelete mellett végzi a rábízott feladatokat.	Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése). Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Adott szempontok alapján megfigyelést végez a különleges gondozást igénylő gyerme-	Összegyűjti a gyermek megfigyelésének lehetséges szempontjait.	Szakmai iránymutatást követve önállóan vesz részt a gyermekről szóló információgyűjtésben. Betartja	Magára nézve kötelezőnek tartja a tudomására jutott bizalmas információk megtartását.	

kek körében és tapasztalatait lejegyz.	Tudja, hogy a tanult szakmának melyek a kompetenciahatárai.	szakmai kompetenciahatárait.	Munkáját előítéletmentesen, a családok értékeit és autonómiáját tiszteletben tartva végzi.	Az információ-források kritikus használata.
Elméleti ismereteinek birtokában munkája során differenciáltan támogatja a különleges gondozást igénylő gyermekek, serdülők, fiatalok megismerő folyamatait.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a különleges gondozást igénylő gyermekekről.	A munkáját irányító szakember útmutatása szerint, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően, egyéni bánásmód alkalmazásával segíti a nevelést és a tanítási-tanulási folyamatot.	Munkája során figyelembe veszi és tiszteletben tartja a gyermekek/tanulók egyéni jellemzőit.	Létrehoz és használ digitális tartalmakat. Együttműködés a tanárral és a tanuló társakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Felismeri a leggyakrabban előforduló nevelési nehézségeket, problémákat.	Ismeri a hátrányos helyzet (HH), halmozottan hátrányos helyzet (HHH) fogalmát, valamint az érintett gyermekek/tanulók nevelésének, oktatásának sajátosságait, (differenciálás, integráció, inklúzió, szegregáció).	Pedagógus irányítása mellett differenciáltan segíti a gyermekek gondozását, fejlesztését	Tiszteli a gyermek, serdülő, fiatal személyiségét, és az egyéni különbségeket. Előítéletmentesen végzi munkáját.	Digitális eszköz felhasználásával információt gyűjt, azokat etikusan használja és rendszerezetten tárolja.
Azonosítja a tehetség megnyilvánulási formáit.	Összegyűjti a tehetséges gyermek, serdülő, fiatal nevelésének oktatásának sajátosságait.	A pedagógus útmutatása alapján segíti a tehetséges tanulókat tehetségük kibontakozásában	Elismeri és ösztönzi a gyermeket, serdülőt, fiatal tehetségének kibontakozásában.	
Elősegíti az intézmény és a család hatékony és eredményes kommunikációját.	Felismeri és értelmezi a családon belüli, valamint a család és az intézmény közötti kommunikáció	Együttműködik pedagógusokkal, gyógypedagógusokkal, szaktanárokkal, szociális szakemberekkel.	Másokkal történő szóbeli és írásbeli kommunikációjában szem előtt tartja a pedagógiai munka	

Verbális és non-verbális kommunikációja az aktuális helyzetnek megfelelő.	jelentőségét a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel kapcsolatban.	Köznyelvi és szakmai kommunikációja az adott helyzetnek és feladatnak megfelelő, hiteles.	szakmaetikai előírásait. Kimondott és leírt szavaiért felelősséget vállal.	
---	---	---	---	--

3.4.2.5 A tantárgy témakörei

3.4.2.5.1 Bevezetés a gyógypedagógiába 36/31 óra

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében
A fogyatékosok okai
A környezeti ártalmak, veszélyeztető tényezők
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, a különleges gondozáshoz való jog
Az SNI fogalma
Integráció, inklúzió, szegregáció
Fogyatékos gyermek a családban

3.4.2.5.2 A gyógypedagógia területei 18/16 óra

A pedagógiai szakszolgálatok, a szakértői vélemény
Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás
Egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények – EGYMI (speciális óvoda, iskola, szakiskola, készségfejlesztő szakiskola)
Az integráló intézmények jellemzői
A sérülteket segítő szervezetek

3.4.2.5.3 A különleges gondozást igénylő gyermek/tanuló 49/46 óra

A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői
A látásfogyatékos fogalma, okai, jellemzői
A hallásfogyatékos fogalma, okai, jellemzői
A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői
A beszédfogyatékos fogalma, okai, jellemzői
Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői
A súlyos halmozott fogyatékos fogalma, okai, jellemzői
A diszlexia, diszgráfia, és a diszkalkulia fogalma, okai, jellemzői
A hiperaktivitás és figyelemzavar fogalma, okai, jellemzői
A magatartási és beilleszkedési zavar fogalma, okai, jellemzői

3.4.3 Pszichológia tantárgy 296/286 óra

3.4.3.1. A tantárgy tanításának fő célja

A pszichológia tantárgy oktatásának célja, olyan általános, személyiség-, fejlődés-, szociál- és pedagógiai pszichológiai ismeretanyag átadása, mely hozzásegíti a tanulókat a pszichológiai és pedagógiai folyamatok megértéséhez, önmaguk és társaik, megismeréséhez, társadalmi és szocializációs folyamatok komplex értelmezéséhez. Lélektani ismereteik birtokában képessé válnak a különböző pedagógiai folyamatok szakszerű támogatására, a gyermekek/tanulók személyiségfejlődésének segítésére.

3.4.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, pszichológus, okleveles gyógypedagógus

3.4.3.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.4.3.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Játékos személyiségfejlesztő módszereket alkalmaz.	Meghatározza az adottság, képesség, készség, jártasság, kompetencia kreativitás, intelligencia és tehetség fogalmát és felismerésének lehetőségeit.	Kompetencia-határainak megfelelően részt vesz a gyermekek, serdülők, fiatalok személyiségének és tehetségeik kibontakoztatásában.	Törekszik saját képességeinek fejlesztésére. Segíti a kreativitás és a tehetség kibontakoztatását az egyéni különbségek figyelembevételével.	Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése)
Pszichológiai ismereteinek birtokában komplexen értelmezi a pedagógia különböző folyamatait.	Azonosítja a pszichológia tudományát, alap- és alkalmazott tudományait, nézőpontjait, kutatási és vizsgálati módszereit.	Pszichológiai ismeretei segítségével kompetenciájának megfelelően végzi munkáját	Szakmai ismeretek birtokában felelősen és az etikai szabályokat betartva a személyiség tisztelete mellett végzi a rábízott feladatokat.	
Munkája során elméleti ismeretei birtokában támogatja a megismerő folyamatok fejlesztését.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a kognitív, a megismerő lelki tevékenységekről.	A munkáját irányító szakember útmutatása szerint, a gyermekek, tanulók életkori sajátosságainak megfelelően segíti a nevelést és a tanítási tanulási folyamatot.	Munkája során figyelembe veszi és tiszteletben tartja a gyermekek/tanulók egyéni jellemzőit.	

Felismeri és értelmezi a gyermekek, serdülők, fiatalok érzelmeit és motivációit.	Azonosítja az érzelmekek és motivációk jellemzőit és jelentőségét a viselkedésben, a személyiség működésében és fejlődésében.	Munkája során segíti a gyermekek/tanulók érzelmeinek megfelelő kifejezését. Motiválja a gyermekeket a különböző tevékenységek végzésére.	Tiszteletben tartja a gyermekek, tanulók, érzelmeit, motivációt, támogatja őket az önkifejezésben és az önmegvalósításban.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Megismeri a gyermekeket/tanulókat és támogatja a személyiségfejlődésüket.	Meghatározza a személyiség fogalmát, fejlődésének törvényszerűségeit és befolyásoló tényezőit, valamint az alapvető személyiségelméleteket.	A munkáját irányító szakember útmutatásai szerint megfigyeléseket végez, megismeri a tanulókat.	Munkája során tiszteletben tartja a személyiséget, az egyéni különbségekre építve differenciált bánásmódot alkalmaz.	Az információforrások kritikus használata. Létrehoz és használ digitális tartalmakat.
Munkája során a különböző életkorú gyermekek/tanulók sajátosságainak megfelelő segítséget nyújt. Felismeri az egészséges és zavart személyiségfejlődés jeleit.	Meghatározza a fejlődés fogalmát, jellemzőit, befolyásoló tényezőit és törvényszerűségeit. Tisztában van az életkori periódusok jellemzőivel. Érti a szülő-gyermek kapcsolat és a kötődés jelentőségét.	Széleskörű fejlődés-lélektani ismeretei segítségével a különböző életkori jellemzőknek megfelelően végzi munkáját	Figyelembe veszi a gyermekek/tanulók életkori sajátosságait, törekszik az egészséges személyiségfejlődés támogatására.	Digitális eszközök és internet segítségével együttműködés a tanárral és a tanuló társakkal.
Segíti a csoportok működését és támogatja a helyes csoportnormák kialakulását. Segíti a gyermekek és tanulók szocializációját.	Érti a szociálpszichológia alapfogalmait, az egyén és csoport interakcióinak hatását a személyiségfejlődésre.	A munkáját irányító szakember útmutatásai során megfigyeléseket végez a csoport működésével kapcsolatban és ezeket megfelelően dokumentálja.	Munkája során példát mutat a közösségi együttműködésben. Konstruktív probléma- és konfliktusmegoldó technikákat alkalmaz.	
Komplexen értelmezi a pedagógiai és pszichológiai ismereteit és ennek megfelelően a gyermekek és	Tudja a pedagógiai pszichológia alapvető fogalmait. Megérti a gyermekek/tanulók személyiségfejlesztésének	Munkája során segíti a munkáját irányító szakembereket a különböző nevelési és oktatási	Munkája során törekszik a gyermekek/tanulók megismerésére és segítő támogató nevelési	

csoporthoz tartozók nevelésében és személyiségfejlesztésében támogatást nyújt.	pedagógiai és pszichológiai vonatkozásait.	célok és feladatok megvalósításában.	és tanulási légkör megteremtésére.	
Különböző médiatartalmakat és művészeti tevékenységeket alkalmaz a gyermekek/tanulók tevékenységeinek segítése során.	Ismeri a pszichológia alkalmazott tudományait és azok felhasználásának lehetőségeit az egészséges személyiségfejlődés támogatásában.	Munkája során segíti a gyermekeket/tanulókat a különböző médiatartalmak felhasználásában, a megfelelő források felismerésében és azok etikus alkalmazásában.	Példát mutat az etikus médiahasználatban. Segíti a gyermekeket/tanulókat a digitális eszközök biztonságos alkalmazásában.	

3.4.3.5 A tantárgy témakörei

3.4.3.5.1 „Adottságtól a tehetségig” (A személyiség kibontakoztatása) 36/36 óra

Személyiség és egyéniség

Személyiségfejlődést befolyásoló hatások

Velünk született adottságaink

Mire vagyok képes, miben vagyok ügyes? (Képességekből készségek és jártasságok)

Mi fán terem a kompetencia?

Többféleképpen lehetek intelligens? (Az intelligencia fogalma, területei)

Másként látom és csinálom, mint mások? (A kreativitás jellemzői és fejlesztése)

Mindenki jó valamiben, na de miben?! (A tehetség felismerése)

Könnyű neked, ha intelligens, kreatív és tehetséges vagy?! (A tehetség kibontakoztatása)

Gyakorlat- és élményorientált feldolgozás (projektek egyéni és csoportmunkában).

3.4.3.5.2 Általános pszichológia 72/72 óra

A pszichológia fogalma, tárgya, felosztása, helye a tudományok rendszerében

A megismerő folyamatok rendszere

Az érzékelés

Az észlelés, az érzéki csalódások

A figyelem

A képzelet

Az emlékezés

A tanulás

A gondolkodás

A motiváció

Az érzelem

A stressz

3.4.3.5.3 Személyiséglélektan 18/18 óra

A személyiséglélektan fogalma
A személyiség fogalma
A személyiség kialakulása, fejlődése
A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők
A személyiség tipológiai megközelítése
Személyiségelméletek
A jellem
Az érett személyiség kritériumai

3.4.3.5.4 Fejlődéslélektan 72/67 óra

A fejlődéslélektan tárgya, alapvető kérdései
A pszichikai fejlődéstörvények
A fejlődés fogalma, menete, mozgatórugói
A fejlődést befolyásoló tényezők
Életkori szakaszok jellemzői
Erikson és Piaget fejlődésmodellje
Fejlődésbeli eltérések és különbségek, a fejlődés zavarai
A gondolkodás fejlődése
A mozgás fejlődése
A verbális és a nonverbális kommunikáció fejlődése
Az intelligencia és a kreativitás fejlődése
Az énkép és az éntudat fejlődése
Az érzelmek és az akarati élet fejlődése
A játék, a rajz és a mesék szerepe a gyermek fejlődésében
A korai anya-gyermek, apa-gyermek kapcsolat
A kötődés fogalma, a kötődés mintázatai, zavarai
A szocializáció és a szociális tanulás
Az identitás fogalma, kialakulása és fejlődése és az identitáskrízisek

3.4.3.5.5 Szociálpszichológia 36/31 óra

A szociálpszichológia fogalma, tárgya, kutatási területei
A szociálpszichológia területei, funkciója
Szociálpszichológiai neves kísérletek
Interakció-kommunikáció, az emberek közötti kapcsolattartás jellemzői
A személyészlelés (személypercepció)
Fizikai és szociális észlelés
Pontosság az érzelmek észlelésében, a hangulat befolyásoló hatása
Gondolkodási sztereotípiák mások megismerésében (előítélet, stigma)
A társas kapcsolatokat befolyásoló tényezők (segítők, nehezítők)
A konfliktus fogalma, fajtái, konfliktuskezelési stratégiák
A státusz és a szerep

A szereptanulás, szocializáció
A szerepfeszültség, szerepkonfliktus
A csoport fogalma, típusai, a csoport működése
A csoporthoz tartozás motivációi és a csoportdinamika
A csoporton belüli szerepek, spontán vezetők szerepe a csoportban
A társas befolyásolás: konformitás, engedelmesség, vezetés
Agresszivitás, bántalmazás okai, formái, a kezelés és a megelőzés lehetőségei

3.4.3.5.6 Pedagógiai pszichológia 36/31 óra

A pedagógiai pszichológia fogalma
A pedagógiai pszichológia tárgya, kutató és vizsgálati módszerei
A tanulók és a tanuló-/gyermekcsoportok megismerése
A kortárs csoportok kapcsolatainak feltérképezése - a szociometria
A pedagógus/nevelő személyisége
A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái
A nevelési attitűd fogalma és típusai
A tanulási képességet meghatározó pszichikus funkciók, a tanulási nehézségek
Magatartási zavarok

3.4.3.5.7 Alkalmazott pszichológia 26/31 óra

Médiapszichológia

Tömegkommunikáció fogalma, funkciói, eszközei, jellemzői
Médiaetika (szólásszabadság, manipuláció, cenzúra, propaganda)
A média hatása a szocializációra és a személyiségfejlődésre
A közösségi média hatása a személyiségre

Reklámpszichológia

A reklámok funkciói, a befolyásolás, nyílt és rejtett üzenetek jellemzői és hatásai

Internetpszichológia

A digitális generációk, a digitális veszélyek, cyberbullying,
Az internetfüggőség és játékfüggőség (okai, hatása a személyiségre, a megelőzés
és kezelés lehetőségei)

Művészetpszichológia

A művészeti alkotás folyamata és a műbefogadás
A művészetek szerepe, hatása a gyermek személyiségfejlődésében
A művészetterápia fajtái és alkalmazásának lehetőségei

Környezetpszichológia

Az ember és a környezet kölcsönhatásai
A természeti és épített környezet hatása a lelki működésre és a lelki egészségre
(urbanizáció, zajszennyezés, fényszennyezés, ingerszegény és ingergazdag környe-
zet)

3.4.4 Pedagógiai gyakorlat tantárgy

703/433 óra

3.4.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A pedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók a hospitálások során betekintést nyerjenek a bölcsődék, köznevelési és szakképző intézmények szakmai munkájába, megismerjék a nevelés- és oktatás különböző színtereit. Legyenek tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munka jellegével, az alkalmazott módszerekkel. A megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlesztés rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítsék pedagógiai tudásukat.

3.4.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár, felsőfokú csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvodapedagógus, tanító, szociálpedagógus, gyógypedagógus, pedagógus végzettséggel rendelkező egyéb szakember.

3.4.4.3 A képzés órakeretének legalább 65 %-át gyakorlati helyszínen (bölcsőde, óvoda, iskola, szakszolgálati intézmény, egybefüggő szakmai gyakorlat stb.) kell lebonyolítani 12-16 fős csoportokban.

3.4.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elméleti ismereteit alkalmazza a mindennapok gyakorlatában és speciális helyzetekben.	Tudja a pedagógiai, pszichológiai, oktatással-neveléssel kapcsolatos fogalmakat.	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi szakirányú gondozó- nevelő munkáját.	Feladatait, munkáját a szakmai, etikai szabályok betartásával és betartatásával végzi.	Információ gyűjtése, felhasználása, tárolása
Részt vesz az intézmény adminisztrációs feladataiban, írásos dokumentumokat, nyilvántartásokat, foglalkozásterveket, környezet- és esettanulmányt készít, szükség szerint üzenetet ír és nyomtatványt tölt ki.	Azonosítja az intézmények adminisztrációs feladatait, a nyilvántartások, környezet- és esettanulmány készítésének módját és szabályait	A felsőfokú végzettségű pedagógus/szakember irányítása mellett önállóan végzi adatgyűjtéssel és dokumentálással kapcsolatos munkáját.	Feladatait, munkáját a szakmai, etikai szabályok betartásával és betartatásával végzi.	Információ gyűjtése, felhasználása, tárolása Digitális, internet alapú kommunikáció Digitális tartalmak létrehozatala

A pedagógus/ szakember instruk- ciói alapján irá- nyítja a játéktevé- kenységet. Kreatí- van alkalmazza az életkori sajátossá- goknak megfelelő játékokat. Egyszerű játékeszközöket ké- szít.	Meghatározza a különböző életko- rokra jellemző já- téktevékenysége- ket, azok eszkö- zeit, szerepüket a személyiségfejlő- désben.	A felsőfokú vég- zettségű pedagó- gus/szakember irányítása mellett önállóan végzi szakirányú gon- dozó- nevelő munkáját.	A játéktevékeny- séget a gyerme- kek életkori fej- lettségének és testi épségének fi- gyelembevételé- vel irányítja.	Problémamegol- dás, gyakorlati al- kalmazás
Szakszerűen megfi- gyeli és megismeri a gyermek, serdülő, fiatal tevékenysé- geit.	Alkalmazza a gyermek/tanuló megfigyelésének és megismerésé- nek módjait, és megérti ezek pszi- chológiai, peda- gógiai és etikai feltételeit.	Kompetenciájá- nak megfelelően megfigyeléseket végez, az adato- kat, információkat a szempontoknak megfelelően pon- tosan dokumen- tálja.	A munkája során figyelembe veszi a gyermekek/ta- nulók egyéni sajá- tosságait. A gyer- mek megismerése során megszerzett információkat eti- kusan kezeli.	A gyermekek, ser- dülők, fiatalok megismerésének, megfigyelésének eredményeit elektronikus do- kumentumokban is tudja rögzíteni és rendszerezni.
Segíti a gyerme- kek/tanulók játék, munka és tanulási tevékenységeit. A szakember útmu- tatási szerint részt vesz az előkészítés- ben és a kivitele- zésben	Széleskörű isme- retekkel rendelke- zik a gyerme- kek/tanulók kü- lönféle játék, munka és tanulási tevékenységeiről, valamint ezek ter- vezéséről, szerve- zéséről, kivitele- zéséről.	A pedagógus út- mutatása szerint előkészíti a tevé- kenységeket, va- lamint segíti a gyermekeket a megvalósításban.	Munkája során tá- mogatja a kreati- vitást és az önálló próbálkozást. A gyermekek, ser- dülők, fiatalok sa- játosságainak megfelelően se- gítséget nyújt a feladat elvégzésé- ben.	A tevékenységek előkészítésében és kivitelezésében IKT eszközöket használ.
Előkészíti a külön- böző művészeti te- vékenységet és közreműködik a megvalósításában.	Ismeri az életkor- nak megfelelő művészeti tevé- kenységeket és azok alkalmazásá- nak módjait (gyermekiroda- lom, ének-zene, dramatizálás, kre- atív alkotó tevé- kenységek és mozgáskultúra).	A pedagógus út- mutatása szerint előkészíti a művé- szeti tevékenysé- geket, valamint segíti a gyermeke- ket a megvalósi- tásban.	Munkája során tá- mogatja a kreati- vitást és az önálló próbálkozást	A művészeti tevé- kenységek előké- szítésében, kivite- lezésében IKT eszközöket hasz- nál.
A gondozási és egészségnevelési feladatokat szak- szerűen, a gyer- mek, serdülő, fiatal sajátosságainak,	Megnevezi az egészséges fejlő- dés jellemzőit a különböző életko- rokban. Meghatá- rozza a napirend- hez kapcsolódó	Kompetenciának megfelelően gon- dozási és egész- ségnevelési fel- adatokat végez	Munkája során tü- relemmel, empati- kusan végzi gon- dozási-egészség- nevelési felada- tait. Figyel a biz-	Egészségnevelési feladataihoz kap- csolódóan IKT eszközöket hasz- nál.

szükségletének megfelelően végzi. Biztonságos környezetet teremt a gyermekek, serdülők, fiatalok fejlődéséhez.	gondozási és egészségnevelési feladatokat. Korszerű egészségnevelési ismeretekkel rendelkeznek.		tonságos környezetre és a balesetek megelőzésére.	
Közreműködik a szabadidős programok tervezésében, szervezésében és lebonyolításában. A programokhoz kapcsolódóan ötleteket, javaslatokat fogalmaz meg.	Ismeri a különböző intézmények szokásos szabadidős programjait, rendezvényeit, ünnepélyeit, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezési, szervezési feladatokat.	Az útmutatásnak megfelelően részt vesz a szabadidős programok, rendezvények, ünnepélyek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában.	Megjelenésében és viselkedésében példát mutat a gyermekek/tanulók számára a különböző programokon. Munkája során támogatja a gyermekek ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó értékrendjének fejlődését.	A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális eszközöket használ.
Kiegyensúlyozott interperszonális kapcsolatokat alakít ki, adekvátan kommunikál, valamint együttműködik a családdal.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a családról és annak egészséges működéséről. Azonosítja a diszfunkcionális családot, a családi kríziseket és a veszélyeztetett, valamint a hátrányos helyzetű gyermek jellemzőit, a prevenció és beavatkozás lehetőségeit.	Támogatja a nevelő/pedagógus munkáját. Felismeri a veszélyeztetettség jellemzőit, szükség szerint jelzéssel él a gyermekvédelem megfelelő szakembere felé.	Munkáját empátikusan, toleránsan és előítéletmentesen végzi. Kompetenciájának megfelelően biztosítja a gyermekek/tanulók egyenlő bánásmódját.	A családdal való együttműködés során szükség szerint IKT eszközöket használ.

3.4.4.6 A tantárgy témakörei

3.4.4.6.1 "Kicsi vagyok én, majd megnövök én"

18/18 óra

A különböző életkorú (0-18 év) gyermekek, serdülők, fiatalok fejlődésének jellemzői:

- testi és mozgásfejlődés
- gondolkodás fejlődése
- érzelmi és akarati fejlődés
- beszédfejlődés
- szocializáció, énefejlődés
- önkiszolgálás

3.4.4.6.2 A gyermekek, serdülők, fiatalok és az intézmények megismerésének lehetőségei 66/67 óra

A hospitálások során a bölcsőde, a köznevelési és szakképző intézmények, alternatív pedagógiai intézmények, civil szervezetek, stb. működésének megismerése (jogszabályi háttér, intézményi rendszer, adott intézmény személyi feltételei, épület felépítése, működési feltételei) (9-12. évfolyam; 13-14. évfolyam)

A gyermekek, serdülők, fiatalok megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei. (9-12. évfolyam; 13-14. évfolyam)

A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói. (11-12. évfolyam; 13-14. évfolyam)

A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése. (9-12. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei. (12. évfolyam; 13-14. évfolyam)

3.4.4.6.3 A gyermekek, serdülők, fiatalok tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése 164/85 óra

A gyermekek, serdülők, fiatalok fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség (9-12. évfolyam; 13. évfolyam)

A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői (10-12. évfolyam; 13. évfolyam)

A nevelő és a gyermek/tanuló kapcsolata (10-12. évfolyam; 13. évfolyam)

A gyermek játéktevékenységének alakulása (11-12. évfolyam; 13. évfolyam)

A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló: sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, kiemelten tehetséges gyermek, tanuló (11-12. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Játéktevékenység irányítása (11-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

A gyermekek, serdülők, fiatalok kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése (11-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége (12-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége (12-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

3.4.4.6.4 Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása 115/67 óra

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban (10-12. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek, serdülők, fiatalok gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése (10-12. évfolyam; 13-14. évfolyam)

A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése (10-12. évfolyam; 13-14. évfolyam)

A gyermekek, serdülők, fiatalok testi képességek fejlődésének segítése (10-12. évfolyam; 13-14. évfolyam)

A gyermekek, serdülők, fiatalok egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása (10-12. évfolyam, 13. évfolyam)

A gyermekek, serdülők, fiatalok fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei (10-12. évfolyam; 13-14. évfolyam)

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása (11-12. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján (10-13. évfolyam, 13-14. évfolyam)

3.4.4.6.5 Tevékenységekhez kapcsolódó kreatív alkotás 206/98 óra

A kézműves munkafolyamatok alkalmazása (tervezés, anyag- és technikaválasztás, kivitelezés, díszítés) ((10-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

A természetes anyagok és felhasználási lehetőségeik, öko-design, újrahasznosítás (10-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

A rajzolás, festés, mintázás alapelemei, különböző technikák alkalmazásának módjai (10-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei (10-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Báb-, makett és díszletkészítés, dekoratív felületalakítás (10-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Népművészethez és néphagyományhoz kapcsolódó tárgyak készítése (10-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái (10-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

A manuális tevékenységek szerepe a gyermek mozgás- és személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése (10-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

3.4.4.6.6 Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben 49/31 óra

Az interperszonális kapcsolatok (szülő-gyermek-pedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei (12-13. évfolyam; 14. évfolyam)

Együttműködés a családdal, szakemberekkel (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus...), családlátogatás (12-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

A köznevelési intézmények prevenciós munkája (12-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

3.4.4.6.7 Intézményen belüli és kívüli programok, a hagyományörzés lehetőségei
85/67 óra

Az intézmény napirendje, a csoport/osztály tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, tanórák rendje, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás, ellenőrzés, értékelés (11-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

A jeles napok, népszokások, helyi szokások a köznevelés és a közművelődés intézményeiben (11-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Részvétel tanórán kívüli programok tervezésében, irányításában, szervezési feladataiban (11-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Ünnepélyek, rendezvények (pl. családi nap, Ki mit tud?, bohócelőadás, baba-mama klub, találkozók, könyvgyűjtés, közösségépítés, kapcsolat generációk között stb.) szerepe az egyén és a közösség szempontjából (11-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Az intézményen kívüli programok lehetőségei, tervezése, szervezése, irányítása (11-13. évfolyam; 13-14. évfolyam)

Javaslat a pedagógiai gyakorlat megszervezéséhez:

A gyakorlati órák szervezése csoportbontásban történik.

- **9. évfolyamon** elsősorban a különböző gyermekjóléti, gyermekvédelmi és köznevelési, szakképző intézmények, alternatív pedagógiai intézmények, civil szervezetek (bölcsőde, óvoda, pedagógiai szakszolgálat, általános iskola, köznevelési, szakképző intézmények, stb.) működésének megismerése a cél, valamint a későbbi évfolyamok gyakorlatának előkészítése meghatározott tananyag tartalmakkal, pl.: megfigyelés módszere. **A gyakorlat iskolai gyakorlatként valósul meg.** A tanulók a pedagógiai gyakorlat oktatójával látogatnak el a gyakorlólhelyekre. **Alkalmoszerűen, monitorozó jelleggel hospitálnak, meghatározott szempontok szerint látogatják meg az intézményeket.**
- **10. évfolyamon** az elsődleges cél a bölcsőde belső világának és a bölcsődés korú gyermekek jellemzőinek megismerése. Az életkorhoz kötődve a gyermekirodalom, énekzene, játéktevékenység megismerése, a nevelő feladatainak megismerése és segítése. A bölcsődei gondozási tevékenységekkel való megismerkedés. **A gyakorlat iskolai gyakorlatként valósul meg.** A tanulók a pedagógiai gyakorlat oktatójával látogatnak el a gyakorlólhelyekre **Havi rendszerességgel töltik a gyakorlatot a bölcsődében.**
- **11. évfolyamon** a gyakorlat tartalma: az óvoda, az óvodáskorú gyermek és az életkorspecifikus tevékenységek megfigyelése, a nevelő feladatainak megismerése és segítése. A tanulók heti egy napot töltenek a gyakorlati helyen 4 órában. **Heti 1 óra iskolai gyakorlat keretei között az intézményi gyakorlat előkészítése, segítése és feldolgozása, hospitálások megbeszélése zajlik.**
- **12. évfolyamon** a gyakorlat tartalma: az iskola, az iskolás gyermek és az életkorspecifikus tevékenységek megfigyelése, a pedagógus feladatainak megismerése

és segítése az általános és középiskolában. A tanulók heti egy napot töltenek a gyakorlati helyen 4 órában. **Heti 1 óra iskolai gyakorlat keretei között az intézményi gyakorlat előkészítése, segítése és feldolgozása, hospitálások megbeszélése zajlik.**

- **13. évfolyamon** a tanulók heti egy napot töltenek – az iskola által meghatározott és szervezett – bölcsődei/óvodai/iskolai gyakorlati helyen 5 órában. **Heti 1 órában iskolai gyakorlat keretei között az intézményi gyakorlat előkészítése, segítése és feldolgozása, hospitálások megbeszélése zajlik.**
- **1/13. évfolyamon** elsősorban a különböző gyermekjóléti és köznevelési, szakképző intézmények, alternatív pedagógiai intézmények, civil szervezetek (bölcsőde, óvoda, pedagógiai szakszolgálat, általános iskola stb.) működésének megismerése a cél, valamint a későbbi évfolyamok gyakorlatának előkészítése meghatározott tananyag tartalmakkal, pl.: megfigyelés módszere. **A gyakorlat iskolai gyakorlatként valósul meg** (heti 1 nap, napi 6 óra). A tanulók a pedagógiai gyakorlat iskolai oktatójával látogatnak el a gyakorlólhelyekre.
  - **A képzés során** alkalmasszerűen, monitorozó jelleggel hospitálnak, meghatározott szempontok szerint látogatják meg az intézményeket.
  - A tanév **első félévében** elsődleges cél a bölcsőde belső világának és a bölcsődés korú gyermekek jellemzőinek megismerése. Az életkorhoz kötődve a gyermekirodalom, ének-zene, játéktevékenység megismerése, a nevelő feladatainak megismerése és segítése. A bölcsődei gondozási tevékenységekkel való megismerkedés. **A gyakorlat iskolai gyakorlatként valósul meg.** A tanulók a pedagógiai gyakorlat iskolai oktatójával látogatnak el a gyakorlólhelyekre. **Havi rendszerességgel (lehetőleg havonta egyszer) töltik a gyakorlatot a bölcsődében.**
  - A **második félévben** a gyakorlat tartalma: az óvoda, az óvodáskorú gyermek és az életkorspecifikus tevékenységek megfigyelése, a nevelő feladatainak megismerése és segítése. A tanulók heti egy napot töltenek önállóan a gyakorlati helyen 5 órában a gyakorlatvezető irányításával. **Heti 1 óra iskolai gyakorlat keretei között az intézményi gyakorlat előkészítése, segítése és feldolgozása, hospitálások megbeszélése zajlik az iskola oktatójával.**
- **2/14. évfolyamon** a gyakorlat tartalma:
  - Az **első félévben** iskola, az iskolás gyermek és az életkorspecifikus tevékenységek megfigyelése, a pedagógus feladatainak megismerése és segítése az általános iskola 1-4. évfolyamán. A tanulók heti két napot töltenek a gyakorlati helyen napi 6 órában a gyakorlatvezető irányításával. **Heti 1 óra iskolai gyakorlat keretei között az intézményi gyakorlat előkészítése, segítése és feldolgozása zajlik az iskola oktatójával.**

A tanév **második félévében** a tanulók heti két napot töltenek – az iskola által meghatározott és szervezett – bölcsőde/óvodai/iskolai gyakorlati helyen napi 6 órában a gyakorlatvezető irányításával. **Heti 1 óra iskolai gyakorlat keretei**

között az intézményi gyakorlat előkészítése, segítése és feldolgozása zajlik az iskola oktatójával.

3.5 Gondozás és egészségnevelés megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

72/72 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület elsajátításával a tanulók megismerik az egészségnevelés, egészségvédelem személyi gondozás feladatait, módszereit, eszközeit. Munkájuk során a gyermekek, serdülők, fiatalok életkorának, sajátosságainak megfelelő gondozási-nevelési módszereket alkalmaznak. Tevékenyen részt vesznek a higiénés szokásrendszer kialakításában, higiénés feltételek biztosításában, a környezet rendjének, tisztaságának megteremtésében. A gyermek, serdülő, fiatal napirendjéhez igazodva a pedagógus/nevelő irányításával segítik a gyermekek, serdülők, fiatalok alapvető szükségleteinek kielégítését. Az egészséges gyermekek gondozásán és nevelésén túl képessé válnak a beteg gyermek ellátásával kapcsolatos teendők elvégzésére is. Gondozói tevékenységüket támogató kommunikációval képesek kísélni. Ismereteket szereznek a munkájukkal kapcsolatos dokumentációs feladatokat illetően is.

3.5.1 Gondozás és egészségnevelés tantárgy

72/72 óra

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék az egészség és az egészséges életmód, valamint az egészségnevelés alapfogalmait. Ismereteik birtokában a tanulók képessé válnak a különböző sajátosságú és életkorú gyermekek, serdülők, fiatalok alapvető szükségleteinek kielégítésére, valamint higiénés szokásaik és egészségtudatos magatartásuk fejlesztésére. A tanulók ismereteket szereznek a biztonságos és egészséges környezet megteremtéséről, valamint az oktató nevelő munka során előforduló balesetek megelőzéséről és az elsősegélynyújtás feladatairól. Megismerik a beteg gyermek ellátásának alapvető teendőit.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: egészségtan tanár, egészségfejlesztő-mentálhigiénikus, biológia szakos tanár, egészségügyi tanár, egészségügyi szakoktató

3.5.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.5.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szervezőképessége, rugalmassága és állóképessége, valamint biztos szakmai tudása birtokában megoldható helyzeteket is.	A gondozás és egészségnevelés területén széleskörű ismeretekkel rendelkezik.	Ismeri saját kompetenciahatárait és ennek megfelelően jár el. A rábízott feladatokat önállóan elvégzi.	Pontosan, határidőre végzi el a rábízott feladatokat. Szükség esetén az előzetes tervektől eltérve rugalmasan alkalmazkodik a változásokhoz.	Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése)
Az egészségnevelési és gondozási feladatok során az aktuális helyzetnek megfelelő verbális és nonverbális kommunikációt alkalmaz.	Azonosítja a verbális és nonverbális kommunikáció sajátosságait. Tudja a kapcsolatteremtés formáit, lehetőségeit a gyermekekkel/tanulókkal és a családjukkal.	Kompetenciájának megfelelően kommunikál a szülőkkel, hozzátartozókkal. Köznyelvi és szakmai kommunikációja az adott helyzetnek és feladatnak megfelelő, hiteles.	Kimondott és leírt szavaiért felelősséget vállal. Munkáját az etikai szabályok betartásával végzi. Kommunikációja során betartja az udvariasság szabályait.	Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Munkája során felismeri a rábízott gyermekek/tanulók szükségleteit és ezeket képes az egyéni sajátosságoknak megfelelően kielégíteni.	Azonosítja a különböző gyermekek/tanulók életkori sajátosságait, szükségleteit.	A gyermekek/tanulók szükségleteit képes önállóan kielégíteni.	Határozott fellépés és együttérző, segítőkész magatartás jellemzi.	Az információforrások kritikus használata. Létrehoz és használ digitális tartalmakat.
Támogatja a gyermekek/tanulók egészségtudatos magatartását és az egészséges életmód kialakítását.	Meghatározza az egészségvédelem fogalmait, módszereit, eszközeit és ezek alkalmazásának lehetőségeit a különböző életkorokban.	A munkáját irányító szakember útmutatásai alapján részt vesz a gyermekek/tanulók egészségnevelésében	Egészségtudatos magatartás jellemzi, elkötelezett az egészséges életmód szokásainak kialakításában és az ezzel kapcsolatos példamutatásban.	Együttműködés a tanárral és a tanulókkal di-

	Megnevezi az egészséges életmód követelményeit és az egészségre káros szokások hatásait.			gitális eszközök és internet segítségével.
Megteremti a gyermekek/tanulók pihenéséhez szükséges feltételeket.	Tudja az egyes életkorokra jellemző aktív és passzív pihenés fogalmát, formáit és jelentőségét.	Biztosítja a gyermekek, serdülők, fiatalok pihenéséhez szükséges környezetet.	Munkája során törekszik a nyugodt környezet és a pozitív nevelői légkör megteremtésére.	
Gondozási munkája során a beavatkozást igénylő helyzeteket gyorsan felismeri. Figyelmét képes megosztani a rábízott gyerekek között.	Meghatározza az egészséges és biztonságos környezet megteremtésének feltételeit és lehetőségeit, valamint az elsősegélynyújtás teendőit.	Gondoskodik az egészséges és biztonságos környezet megteremtéséről. Szükség esetén elsősegélyt nyújt.	Felelősséget vállal a rábízott gyermekekért, serdülőkért, fiatalokért. Törekszik a balesetek megelőzésére. Munkáját figyelmesen és türelemmel végzi.	
Tevékenyen részt vesz a gyermekek/tanulók egészséges higiénés szokásrendszerének kialakításában.	Széleskörű ismeretekkel rendelkezik a személyi higiéné területén.	A gyermekek/tanulók életkorának és egyéni sajátosságainak megfelelő gondozási tevékenységet véggez.	Elkötelezett a gyermekek/tanulók egészséges fejlődéséhez szükséges higiénés szokásrendszerének kialakításában.	
Ellátja a beteg gyermeket/tanulót intézményi keretek között.	Tudja a beteg gyermek ellátásának alapvető feladatait.	A munkáját irányító szakember útmutatásai alapján ellátja a beteg gyermeket.	A beteg gyermek ellátásával kapcsolatos feladatait felelősséggel és empatikusan végzi.	

3.5.1.5 A tantárgy témakörei

3.5.1.5.1 Egészségvédelem

18/18 óra

Az egészség és az egészségvédelem fogalma, célja, feladata

Az egészségnevelés fogalma, célja, módszerei, eszközei

Az egészségnevelés feladata, területei a különböző életszakaszokban

A gyermek, a tanuló testi szükségletei

A helyes életritmus

A táplálkozás egészségtana, a pszichés hatások jelentősége az étkezésben

A kulturált és egészséges étkezési szokások kialakítása

Az aktív és passzív pihenés és a mozgás szerepe jelentősége
A prevenció fogalma, szintjei, szinterei, feladatai, eszközei
Dohányzás alkohol és drogfogyasztás megelőzése gyermekkorban

3.5.1.5.2 Személyi gondozás 18/18 óra

A személyi gondozás fogalma, területei
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban
A higiénés szokások kialakításának területei és szabályai
Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően
A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció
A személyi higiéné jellemzői, követelményei különböző életkorokban

3.5.1.5.3 Elsősegélynyújtás 18/18 óra

Az elsősegély fogalma, célja, a mentési lánc.
Az elsősegélynyújtás általános szabályai
Mentők igénybevétele, mentőhívás szabályai.
A helyszín szerepe, kimentés és a sérültek állapotfelmérése
Újraélesztés (BLS, AED)
Sebek vérzések típusai, sebellátás, kötözések
Rándulás, ficam, törés ellátása

3.5.1.5.4 Beteg gyermek/tanuló gondozása 18/18 óra

A beteg gyermek/tanuló ellátása, elhelyezése
A nevelő feladata a beteg gyermek/tanuló ellátása során
Teendők hányással, hasmenéssel járó betegségek esetén
Lázas gyermek/tanuló ellátása, a láz okai, tünetei, a lázcsillapítás módjai
Kapcsolatfelvétel szülővel, orvossal, szükség szerint mentőszolgálattal
A tartós beteg gyermek/tanuló ellátása intézményi körülmények között

3.6. Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám: 160/160 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A családpedagógiai ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló megismerkedik a család-
szociológia legfontosabb fogalmaival, a családdal kapcsolatos jelenségek történeti változásai-
val. Megismeri, hogy bizonyos családi folyamatok kiszámíthatóak, szociológiailag leírhatóak.
Értelmezni tudja a család működésének, fejlődésének jellegzetességeit. Betekintést kap a csa-
ládpedagógia alapelveire és módszereire is, valamint felkészül a családok megismerésének sok-
oldalú lehetőségeire, a családokkal való kommunikációra.

3.6.1 Pedagógiai szociológia tantárgy

62/62 óra

3.6.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek és elemzéseket végezzenek a gyermeket, tanulót körülvevő társadalmi közösségekről (elsősorban a családról). Ismerjék meg a családi működés és fejlődés jellegzetességeit. Értsék meg, hogy a család és a család működése csak sokszínű értelmezési keret és kontextus figyelembevételével ismerhető meg, s hogy bizonyos családi folyamatok kiszámíthatók, szociológiailag leírhatók. A tantárgy felkészít a családok megismerésének sokoldalú lehetőségeire, a családokkal való kommunikációra.

3.6.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: szociálpedagógia, szociális munkás szakot végzett pedagógus, pedagógiatanár

3.6.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.6.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkája során problémaérzékenyen közelít a pedagógiai jelenségek értelmezéséhez. Ismeretei alapján képes több szempontú elemzésre, szempontok mérlegelésére.	Felismeri a család jelentőségét a személyiség fejlődésének folyamatában. Felismeri a család elemi életfeltételeinek hiányát.	Felelősen kezeli a rábízott információkat. Szakmai ismeretek birtokában önállóan végzi a rábízott feladatokat.	Tiszteletben tartja a gyermekek, tanulók, valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját, Munkáját előítéletmentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi. Betartja szakmai kompetenciahatárait.	Információ gyűjtése, felhasználása, tárolása a digitális eszközök segítségével.
Nyíltan és hitelesen kommunikál a partnerek életkorának, kultúrájának megfelelően. Felismeri és értelmezi kommunikációs nehézségeit és ezen a téren önmagát fejleszti.	Rendelkezik a családdal való kapcsolattartáshoz szükséges megfelelő módszertani felkészültséggel.	Pedagógus iránymutatása és szakmai utasítások alapján önállóan kezdeményez és tart fenn kapcsolatot a családdal, tölt ki jegyzőkönyveket és szakmai dokumentumokat.	A családokkal és a partnerekkel való eredményes kapcsolattartás megvalósítása érdekében törekszik a hatékony kommunikációra. Nyitott az együttműködésre.	Digitális tartalmak létrehozása. Digitális, internet alapú kommunikáció

<p>Bizalmi légkört alakít ki és tart fenn a gyermekkel/tanulókkal és a családokkal.</p> <p>Segíti a kapcsolatfelvételt és fenntartását a munkájában érintett személyekkel, családokkal.</p> <p>Támogatja a család és az intézmény kapcsolattartását.</p>	<p>Alapvető ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről.</p> <p>Felismeri a családokkal való kapcsolat megteremtésének és fenntartásának lehetőségeit. Tudja a bizalmi légkör kialakításának lépéseit, feltételeit.</p>	<p>A gyermekek és a családok érdekeit tiszteletben tartja, munkatársaival együttműködik. Kommunikációja nyitott, hatékony. A tudomására jutott információkat etikusan kezeli.</p>	<p>Tevékenysége során tiszteletben tartja a személyiségi jogokat és a személyes adatokat.</p>	<p>Képes önálló információgyűjtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.</p> <p>Az információforrások kritikus használata.</p>
<p>Támogatja a konfliktuskezelés konstruktív megoldásait. Alkalmazza a konfliktuskezelés tanult módszereit.</p>	<p>Felismeri a családi működés diszfunkciójának jeleit a pedagógiai munka során.</p> <p>Felismeri az egyéni és családi krízishelyzeteket.</p>	<p>Szakemberekkel együttműködve elemzi a feltárt helyzeteket, szakmai irányítás mellett közreműködik a problémás helyzetek kezelésében, a krízishelyzetek azonosításában, a megfelelő szakemberhez való eljutás támogatásában.</p>	<p>Egyetért azzal, hogy a személyiségfejlesztés az érintett partnerek komplex együttműködésére épül. Törekszik a kialakult probléma hátterének feltérképezésére.</p>	<p>Információ gyűjtése, felhasználása, tárolása.</p> <p>Digitális, internet alapú kommunikáció</p> <p>Digitális tartalmak létrehozatala</p>
<p>Felismeri a családok társadalmi szerepét, helyzetét, a családokra vonatkozó társadalmi normákat.</p>	<p>Érti a társadalom családokra gyakorolt hatását.</p>	<p>Kompetenciahatárai betartásával értelmezi a családok helyzetét és javaslatot tesz a problémák megoldására.</p>	<p>Toleránsan és empátiával közelít a különböző családtípusokhoz.</p>	<p>Képes önálló információgyűjtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.</p>
<p>Átlátja a család funkcióinak változásait, a családi életciklusokat.</p>	<p>Azonosítja és meghatározza a család funkcióit a társadalomban, a családi életciklusok során történő változásokat a kialakuló krízishelyzeteket.</p>	<p>A család és a gyermek, serdülők, fiatalok sajátosságainak megfelelően támogatást nyújt a nevelői-gondozói munkában.</p>	<p>A rábízott gyermek/tanuló családjáról szerzett információkat a szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli.</p>	<p>Képes önálló információgyűjtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.</p>

El tud igazodni a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer hálózatában.	Tudja a prevenció fogalmát és a hozzá kapcsolódó tevékenységeket. Tisztában van a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer felépítésével és működésével.	Preventív jellegű tevékenységeket végez. Betartja a jogszabályi és egyéb előírásokat.	Munkáját mindenféle megkülönböztetés, előítélet nélkül végzi.	
--	---	---	---	--

3.6.1.5 A tantárgy témakörei

3.6.1.5.1 Családtani alapismeretek 31/31 óra

- Család és társadalom
- A család fogalma, családszociológiai alapismeretek
- A családra ható legfontosabb folyamatok, tendenciák
- A család történeti alakulása, változásai, családmodellek
- A fejlődési családmódel
- A család szerkezete, családtípusok, családformák pluralizálódása
- Párkapcsolatok, gyermekvállalás
- A család funkciói (reprodukció, szocializáció, pszichés védelmi, gazdasági, fogyasztás)
- Családi szocializáció, családi életre nevelés (család és iskola)
- A család fejlődési életciklusai
- A család mint támogató rendszer és mint problémaforrás
- Családpolitika, család- és gyermekvédelem, gyermeki jogok és kötelességek

3.6.1.5.2 Krízishelyzetek a családban 31/31 óra

- Családi szerepek és szerepkonfliktusok
- Családon belüli nemi szerepek (férfi, nő, gyerek) és azok változása
- Családon belüli diszfunkciók és következményeik (konfliktusok a családban, családon belüli erőszak, deviáns viselkedési formák)
- Családi életciklusok mint „krízisforrások”
- Családi konfliktusok típusai
- Az elhanyagolás fogalmi, területi, mutatói – teendők az intézmény részéről
- A veszélyeztetettség fogalma, területei, jellemzői – teendők az intézmény részéről
- A krízis fogalma
- A családon belüli krízishelyzetek formái
- Az iskolakerülés és a családi reakciók
- Fiatalkorú bűnöző a családban
- Devianciák megjelenése a családban
- A gyermekszegénység kérdései

3.6.2 Mentálhigiéné tantárgy

98/93 óra

3.6.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A mentálhigiénés alapismeretek tanításának célja a mentálhigiénés szemléletmód megalapozása, a megszerzett ismeretek integrációja, a lelki egészség megőrzésének, a holisztikus szemlélet kialakításának segítése, a lelki egészségvédelem alapfogalmainak megismertetése, a családokkal való segítő munkához kapcsolódó ismeretek elsajátítása, elmélyítése. A tantárgy tananyagtartalmának élményszerű és gyakorlatias feldolgozása támogatja a tanulók személyiséget védő megküzdési stratégiáinak fejlesztését.

3.6.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: mentálhigiénikus, egészségfejlesztő-mentálhigiénés szakember, pszichológus

3.6.2.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.6.2.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Pedagógiai helyzetekben ki tudja használni személyiségének erősségeit az eredményes megoldás kialakításában.	Reális önismertettel rendelkezik, ismeri erősségeit és gyengeségeit.	Megfogalmazza önmaga tulajdonságait, elfogadja mások visszajelzéseit saját magáról, s önálló javaslatokat fogalmaz meg a változtatás szükségességéről és lehetőségéről.	Törekszik személyisége előnyös jellemzőinek erősítésére. Pedagógiai munkájában tiszteletben tartja önmaga és mások személyiségjellemzőit.	Digitális tartalmakat használ és készít. Tanulmányai során digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése)
Adott szempontok alapján megfigyelést végez és tapasztalatait lejegyz. Betartja szakmai kompetenciahatárait.	Azonosítja a család megfigyelésének lehetséges szempontjait. Tisztában van a tanult szakma kompetenciahatárait.	Szakmai iránymutatást követve önállóan vesz részt a családról szóló információgyűjtésben, felveszi a kapcsolatot a családdal: telefonál, üzenőfüzetbe ír, személyesen konzultál.	Magára nézve kötelezőnek tartja a tudomására jutott bizalmas információk megtartását. Munkáját előítéletmentesen, a családok értékeit és autonómiáját tiszteletben tartva végzi.	Önálló információgyűjtés és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.

		Önállóan vezeti a családdal történő kapcsolattartás és a családlátogatás dokumentumait, jegyzőkönyveit.		Az információforrások kritikus használata. Létrehoz és használ digitális tartalmakat.
Közreműködésével elősegíti az intézmény és a család hatékony és eredményes kommunikációját. Alkalmazza a konfliktuskezelés problémamegoldást elősegítő módszereit.	Felismeri és értelmezi a családon belüli, valamint a család és az intézmény között kialakult konfliktusokat.	Együttműködik pedagógusokkal, szociális szakemberekkel, a családokkal történő együttműködés elősegítése érdekében.	Másokkal történő szóbeli és írásbeli kommunikációjában szem előtt tartja a pedagógiai munka szakmai előírásait.	Együttműködés a tanárral és a tanuló társakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Keresi a kialakult probléma háttereit, a segítség lehetőségeit és módjait. Tud pedagógiai megoldási lehetőségeket megfogalmazni a működési problémák csökkentésére, illetve további szakmák bevonására.	Felismeri a családi diszfunkciókat	Önállóan képes értékeléseket és megoldási javaslatokat megfogalmazni, szakmai kritikákat és segítséget elfogadni.	Empatikus és érzékeny a családi működés problémáira és kész a családok támogatására a megoldások megtalálásában és igénybevételeiben.	
Problémafeltárást végez, a felismert problémát megoldandó feladatként értelmezi.	Észleli a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait.	A pedagógus szakmai irányítása mellett, és vele együttműködve tevékenyen részt vesz a probléma megoldásában.	Nyitott az együttműködésre, tud segítséget kérni és elfogadni.	

3.6.2. A tantárgy témakörei

3.6.2.5.1 Mentálhigiénés alapismeretek

36/31 óra

A mentálhigiéné fogalma, szerepe, szükségessége

A mentálhigiéné fajtái (preventív, korrekív, egyéni, közösségi)

A mentálhigiéné területei, színterei (egyéni és közösségi)

Az ember holisztikus értelmezése

Az egészség fogalma (WHO) és „összetevői”
Az egészségnevelés és a mentálhigiéné kapcsolata
Egyéni és közösségi válsághelyzetek
A lelki egészségvédelem feladatkörei
A kiégés jelensége
A mentálhigiéné szerepe az óvodai, iskolai prevenciós munkában
Interakció (szociálpszichológiai), kontaktus és a konzultáció fogalma, folyamata
A segítő kapcsolat jellemzői, kommunikációja, a segítő beszélgetés, mint sajátos kommunikációs forma

3.6.2.5.2 Családi mentálhigiéné 62/62 óra

A család lelki egészségének tényezői
A hatékony kommunikáció fogalma és technikája, a segítő kapcsolat csapdái
A P.E.T. módszer, a szülői hatékonyság fejlesztése (Gordon), a szülői eredményesség tanulása
A család elégtelen, hibás működése és annak következményei (túlkötés, elhanyagolás, túlkövetelés, bántalmazás stb.)
A gyermek lelki egészségvédelme, beilleszkedésének támogatása
Az esetmegbeszélés módszertana
Az interperszonális kapcsolatok (szülő-gyermek-pedagógus) működésmechanizmusa, családi konfliktusok, a konfliktuskezelés, a konfliktusfeloldás hatékony módszerei
Együtműködés a családdal, szakemberekkel
A családok megismerésének módja: a családlátogatás
A T.E.T. módszer, a tanári hatékonyság fejlesztése (Gordon)
A segítő szerep

3.7 Szabadidő-pedagógia megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám: 98/98 óra
A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A szabadidő pedagógia tanításának célja, olyan ismeretek közvetítése, készségek és képességek fejlesztése, amelynek eredményeként a tanuló képes játék- és szabadidős tevékenységeket kezdeményezni, megszervezni és vezetni.

3.7.1. Szabadidő-szervezés tantárgy 98/98 óra

3.7.1.1 A tanításának fő célja
A tantárgy tanításának célja elméleti és gyakorlati ismeretek közvetítése a játékpedagógia, a szabadidő- és programszervezés témakörében. A tanuló ismerje meg a tanórán kívüli szabadidős lehetőségeket, rendezvényeket, ünnepeket, kirándulásokat, tábortokat. Játékos képességfejlesztő technikákat alkalmazva tevékenyen részt tudjon venni az intézmény rendezvényeinek szervezésében, a műsorok összeállításában.

3.7.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: pedagógiatanár

3.7.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.7.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A szabadidő eltöltésével kapcsolatos ismereteit rugalmasan alkalmazza és ezáltal elősegíti a gyermekek/tanulók személyiségének fejlesztését.	Ismeri a szabadidővel kapcsolatos elméleti-fogalmi alapokat, valamint tisztában van azokkal, hogy a gyerekek mely képességei, készségei fejleszthetők a szabadidős tevékenység keretében.	Segíti a tanulói csoportok, közösségek alakulását és azok fejlesztését a különböző szabadidős programokban.	A szabadidős programok lebonyolítása során pozitív légkört teremt, Figyelembe veszi a gyermekek/ tanulók egyéni sajátosságait.	A programok tervezése, előkészítése és kivitelezése során IKT és audiovizuális eszközöket használ. Digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése).
Az egyéni és csoportos szabadidős tevékenységek helyszínén megteremti a biztonságos körülményeket.	Azonosítja a szabadidő különböző színtereit és az ezekhez kapcsolódó lehetőségeket.	A munkáját irányító szakember útmutatása szerint gondoskodik a szabadidős tevékenység helyszínének biztonságáról.	A pedagógus útmutatásai alapján egyénileg tudja segíteni a tanulót a tanórán kívüli foglalkozásokon	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Hatékonyan közreműködik az egyéni és a csoportos szabadidős tevékenységek előkészítésében és megvalósításában.	Tájékozott az egyéni és csoportos szabadidős foglalkozások tervezésében és lebonyolításban.	A szabadidős program céljának megfelelően és a munkáját irányító szakember útmutatásai szerint részt vesz az előkészítésben és kivitelezésben.	Szükség esetén képes az előzetes tervek megváltozásához rugalmasan alkalmazkodni.	Az információforrások kritikus használata. Együttműködés a tanárral és a tanulótársakkal digitális eszközök és internet segítségével.

3.7.1.5 A tantárgy témakörei

3.7.1.5.1 Játépedagógia 36/36 óra

Egyéni és csoportos foglalkozásokat meghatározó pedagógiai és pszichológiai jellemzők, feltételek

A játékra vonatkozó pedagógiai-pszichológiai elméletek

A gyermekjátékok biztonsági előírásai. Biztonságossági és egészségügyi követelmények

A játékok általános jellemzői

A játék fajtái

A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban

A játék célja, szerepe az óvodások és az iskolások életében

A játékfajták hatásai a gyerekre és tanulókra

Játékfajták a szabadban, zárt térben játszható játékok

A sport szerepe a személyiség fejlődésében

A sportjátékok fajtái, szabályai, jellemzői, szerepe, megválasztásának szempontjai

A játék szerepe a személyiség fejlődésében és önkifejezésben

A játék „öngyógyító” szerepe, a játék mint terápiás eszköz

Önismereti játékok fajtái, formái, a játék pszichoterápiás hatása

Mesék, versek feldolgozása szerepjátékkal

A játékvezető feladatai, a játékvezetővel szemben támasztott elvárások

A játékos csoportfoglalkozásokon részvevők csoportdinamikai fejlődése

Játék – oktatás – szabadidő összefüggései, szerepük a személyiség fejlesztésében

Konstrukciós játékok

Korunk játécai: fantasy játékok, és virtuális játékok, ezek előnyei és veszélyei

3.7.1.5.2 Szabadidő- és programszervezés 62/62 óra

Szabadidő fogalma, funkciói, csoportosítása

A szabadidős tevékenységek tartalmi lehetőségei, tevékenységei és színterei

A szabadidő-szervezés célja, feladata, pedagógiai kérdései

A szabadidő kultúra alakításának lehetőségei és feltételei

A szabadidő-szervezést befolyásoló tényezők

A különböző életkorokra jellemző szabadidős tevékenységek

A szabadidő, mint személyiségfejlesztő, szemléletformáló tevékenység (az egészséges életmód, a környezetvédelem alapelvei)

Intézményen belüli és kívüli szabadidős tevékenységek

A rendezvényszervezés folyamata (tervezés, forgatókönyv-készítés, szervezés, lebonyolítás, utómunka)

A forgatókönyv-készítés alapvető lépései, tartalma

Változatos módszerek a rendezvények szervezésében

A köznevelés intézményeinek nevelési feladatai a szabadidő kapcsán, kötött és kötetlen szabadidő az óvodában és az általános iskolában

Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában, általános iskolában, jelentőségük a gyermek/tanuló és a közösség kapcsolatában

Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink, a néphagyomány ápolásának lehetősége az óvoda és az iskola szabadidős tevékenységeiben

Irodalommal kapcsolatos szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása (mesedélután, könyvtár-, színházlátogatás, irodalmi/színjátészó/dráma szakkör, versenyek szervezése stb.)

Kézműves tevékenységgel kapcsolatos programok szervezése, előkészítése, lebonyolítása (alkotóház, kézműves szakkör, versenyek szervezése, múzeumlátogatás stb.)

Zenei szabadidős tevékenységgel kapcsolatos programok szervezése, előkészítése, lebonyolítása (gyermekkoncert, énekkar, zenei szakkörök szervezése, dalversenyek stb.)

Mozgás- és sporttevékenységekkel kapcsolatos programok szervezése, előkészítése, lebonyolítása (vetélkedők, sor-, sportversenyek, sportdélután, kirándulás, sportágválasztó rendezvények stb.)

Erdei iskola, tábor előkészítése, szervezése, lebonyolítása

Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a köznevelési intézményekkel

3.8 Kommunikáció megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

67/67 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tantárgy tanításának célja a kommunikációs ismeretek, készségek aktív, tudatos fejlesztése, kitérve azokra a jellemzőkre, melyek a pedagógiai pályán meghatározóak. Olyan korszerű ismeretek elsajátíttatása, amelyek révén a tanulóknak tudatosul a kommunikáció egyetemessége, a kommunikációs megnyilvánulások kulturáltságának fontossága. A hatékony kommunikációs készségek elsajátíttatása, érzékenységének fejlesztése.

3.8.1 Kommunikáció tantárgy

67/67 óra

3.8.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának fő célja, verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre. A tanuló ismerje meg és tudja használni a konfliktuskezelési technikákat. Legyen képes érthetően és helyesen kifejezni magát.

3.8.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: logopédus, kommunikáció szakot végzett pedagógus, magyartanár, drámapedagógus

3.8.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.8.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az eltérő szituációkban adekvátan használja a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat. Érthetően kommunikálja javaslatait.	Tudja a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogalmakat, a kommunikáció működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzetípusait, a kommunikációs stílusokat.	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit folyamatosan fejlessze.	A gyermekek, tanulók életkori és mentális állapotát figyelembe véve kommunikál, meggyőződik a kommunikáció sikerességéről. Kommunikációjával nevel, pozitív példát nyújt.	Digitális internet alapú kommunikáció ismerete, használata. Digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése)
Az online térben a beszédhelyzetnek megfelelően kommunikál, ismeri és alkalmazza a netikett szabályait.	Ismeri az online felületeket, azok használatát. Tiszta van a netikett szabályaival.	Felelős a nyilvános kommunikációjáért, megosztásaiért (képek, kommentek, bejegyzések stb.).	A netikett szabályait figyelembe véve kommunikál, kellő óvatossággal és felelősségtudattal van jelen az online térben, és másokat is erre a magatartásra ösztönöz.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
Felveszi a kapcsolatot a családtagokkal és adekvátan kommunikál.	Meghatározza a családdal való kapcsolattartás szerepét, formáit, szabályait a pedagógiai munkában.	Munkája során betartja a szakmai, etikai szabályokat. Tájékoztatási kötelezettségére a hitelesség és tapintat jellemző.	Felelősséget érez az objektív, tudatos megfigyelésekkel alátámasztott tájékoztatásra, részt vállal a segítő beszélgetésben.	Az információforrások kritikus használata.
Képes megfelelő légzéstechnikával, artikulációval, hangképzési technikákkal megnyilvánulni.	Ismeri a beszédtechnika, beszédművelés fejlesztő, gyakorló módszereit.	Ügyel a helyes artikulációra és légzéstechnikára.	A helyzetnek megfelelő hangszín, hangerő, beszédtempó, ritmus megválasztásával és helyes artikulációval, légzéstechnikával beszél.	Együttműködés a tanárral és a tanuló társakkal digitális eszközök és internet segítségével.
Ápolt, képes külső megjelenésében egyéniségének és hivatásának összeegyeztetésére.	A külső megjelenést mint meta-kommunikációs eszközt a helyzetnek megfelelően alkalmazza.	Igényes magával szemben, és ezt másoktól is elvárja.	Megjelenésével is nevel, pozitív mintát nyújt a rábízott gyermek/tanuló számára.	

3.8.1.5 A tantárgy témakörei

- 3.8.1.5.1 A kommunikáció és zavarai 9/9 óra
- A kommunikáció fogalma, jelentősége
  - A közvetlen emberi kommunikáció csatornái
  - A szóbeli és írásbeli kommunikáció (helyzetgyakorlatok)
  - A nonverbális kommunikáció (helyzetgyakorlatok)
    - A mimika kifejező ereje (helyzetgyakorlatok, képelemzés)
    - A gesztusok jelentősége (helyzetgyakorlatok)
    - A külső megjelenés, mint metakommunikáció (helyzetgyakorlatok, képelemzés)
    - A tér, a térköz (elemző- és helyzetgyakorlatok)
  - A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
  - A kommunikáció zavarai, gátló tényezői
  - Az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatása
- 3.8.1.5.2 Beszédművelés, beszédtechnika 22/9 óra
- A beszédművelés célja, területei
  - A beszédművelés fejlesztésének lehetőségei (szókincs bővítése, nyelvi norma)
  - A beszéd stílusa, a stílusok kommunikációs szerepe (helyzetgyakorlatok)
  - Hangsúly, hanglejtés, beszédtempó, hangerő, hangszín (helyzetgyakorlatok)
  - A leggyakoribb beszédhibák felismerése, rendszere, típusai (helyzetgyakorlatok, felismerő gyakorlatok)
  - Koncentrációt, összpontosítást erősítő gyakorlatok
  - Fújó-, légző- és ritmusgyakorlatok megismerése és elsajátítása (helyzetgyakorlatok)
  - Hangképzési, artikulációs gyakorlatok megismerése és elsajátítása (helyzetgyakorlatok)
  - Nyilvános megszólalás formái (hozzászólás, felszólalás)
  - Komplex kommunikációs helyzetgyakorlatok
- 3.8.1.5.3 Kommunikáció és konfliktuskezelés a pedagógiai folyamatban és a családdal 36/49 óra
- Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai, etikus viselkedés
  - Viselkedéskultúra és illemtan
  - Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
  - Köszönési formák, megszólítás, telefonálás illemtana
  - Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
  - A digitális kommunikáció szabályai (netikett, tömegkommunikáció, média)
  - A meggyőző kommunikáció, az eredményes közlésfolyamat feltételei
  - A szülővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai
  - Az asszertív kommunikáció módszerei
  - A konfliktuskezelési stratégiák a gyakorlatban (kommunikációs helyzetgyakorlatok)

A szülői kapcsolattartás lehetőségei (családlátogatás szerepe, szülői értekezletek, fogadó óra gyakorisága, a felkészülés és a lebonyolítás lépései)

A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései

3.9 Gyermekirodalom megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összórászama:

72/72 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Kiemelten fontos, hogy a pedagógusok tisztában legyenek azon szépirodalmi művek jelentőségével, a személyiségfejlődésben betöltött szerepével, amelyek a gyermekek és a kamaszok számára íródtak. A gyermek- és kamaszirodalmi szövegek dramatizálása segíti, kiegészíti a megismerési és megértési, illetve a pedagógiai folyamatot.

3.9.1 Gyermek- és kamaszirodalom tantárgy

72/72 óra

3.9.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja a gyermek- és kamaszirodalom körébe tartozó szövegek rendszerének, műfajainak, megjelenési lehetőségeinek ismerete. A tanuló legyen képes a gyermekek és kamaszok életkori sajátosságait, fejlődési szintjét figyelembe véve a nekik leghasznosabb könyveket, alkotásokat átadni az egészséges fejlődés, nevelődés érdekében. A drámapedagógia módszereinek elsajátítása, a drámajátékok kipróbálása, átélése „élővé” teszi a történeteket, ezzel megkönnyíti a megértést, és fejleszti a diákok, illetve a majd általuk nevelt-oktatott gyermekek együttműködési, kifejezőképességét, ön- és társismeretét.

3.9.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: magyartanár, drámapedagógus, dráma szakos tanár

3.9.1.3 A képzés órakeretének legalább 0 %-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

3.9.1.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A gyermek- és kamaszirodalom alkotásait az életkori sajátosságoknak megfelelően válogatja, felhasználja.	Ismeri a hazai és nemzetközi mese- és kamaszirodalom kiemelkedő alkotásait.	Önállóan választ az ünnepnapok, jeles események és napi tevékenységek témájához igazodó alkotást.	Törekszik a kiválasztott alkotás szemléletes, élményszerű előadására.	Digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projektmunka készítése).
Az irodalmi alkotást a nevelés (erkölcsi, esztétikai stb.) szolgálatába állítja.	Tisztában van a társadalmi, erkölcsi normákkal, az esztétikai alapelvekkel.	Az általa választott művek közvetítik az erkölcsi, esztétikai elveket.	Magatartásával képviseli az elvárt társadalmi normákat.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
A műfaji sajátosságokat felismeri és a kiválasztott művet nevelési célokhoz rendeli.	Tájékozott a gyermek- és kamaszirodalom műfajai terén.	A nevelési célok elérése érdekében tudatosan használja a különböző	Rugalmasan alkalmazkodik a nevelési helyzethez, odafigyelve a	

		műfajú szövegeket.	gyerekek, serdülők, fiatalok igényeire, problémáira, érzelmi állapotára, hangulatára.	Az információforrások kritikus használata. Együttműködés a tanárral és a tanulótársakkal digitális eszközök és internet segítségével.
A drámapedagógia módszereivel képes az élményen alapuló cselekvéses tanulásra.	Tudja a drámapedagógia alapvető módszereit, a drámajátékok formáit, lehetőségeit. A drámajátékokon keresztül megismeri az őt körülvevő világot, ugyanakkor saját belső világát is.	A drámapedagógiai ismeretei birtokában önállóan alkalmazza munkájában az elsajátított módszereket.	Kezdeményező viselkedésével hozzájárul a közös dramatikus játék során a személyiség pozitív fejlődéséhez.	
Élményszerűen előad, és ezzel felkelti érdeklődést, figyelmet az irodalmi alkotások iránt.	Ismeri a beszéd megszólaltatásának eszközeit, a beszéd zenei eszközeit és megfelelő mértékben a nonverbális eszközöket.	Az adott életkori sajátosságoknak megfelelően válogat az előadói módszerek, technikák közül.	Kezdeményezően szervezi az előadásokat.	
Bevonja az IKT eszközöket az irodalmi művek megismertetésébe.	Ismeri a legújabb modern technikai eszközöket, amelyek az irodalmi alkotások megjelenítésében, előadásában felhasználhatók.	Törekszik lépést tartani a technikai fejlődés adta lehetőségekkel és azt az intézmény lehetőségeihez mérten alkalmazza is.	Nyitott a legmodernebb technikák alkalmazására.	

3.9.1.5 A tantárgy témakörei

3.9.1.5.1 Gyermek- és kamaszirodalom

72/72 óra

A tananyagtartalmat az intézmény felszereltségének, a csoport összetételének, a pedagógiai gyakorlatnak megfelelően lehet elosztani, csoportosítani.

A gyermekirodalom és a kamaszirodalom fogalma, kapcsolata az irodalommal

A gyermekirodalom és a kamaszirodalom jelentősége, szerepe a gyermek életében

A kisgyermekeknek szóló irodalmi alkotások kiválasztásának pedagógiai, pszichológiai szempontjai

A gyermekirodalom műfajai, sajátosságai

A gyermekirodalom műfajainak rövid jellemzése (lírai-, drámai-, epika műfajok)

Az epikus gyermekirodalmi művek szerkezeti felépítése (expozíció, bonyodalom, cselekmény kibontakozása, megoldás)

A gyermekversek szerkezete, nyelvi, stilisztikai sajátosságai

Jellembrázolás a gyermekirodalomban

Komikum és humor a gyermekirodalomban

Verses műfajok: mondókák, rigmusok, versek, nyelvtörők

A versmondás, versbemutató

A mese jellemzői, hatása, erkölcsi tanításai, meseterápia

A népmese, típusai, eredete

Népmesék az anyanyelvi-kommunikációs nevelésben

Mesemondás, mesebemutató. A fejből mesélés ismérvei

A magyar gyermekirodalom és kamaszirodalom klasszikusai és műveik
(Benedek Elek, Heltai Gáspár, Móra Ferenc, Lázár Ervin, József Attila, Gazdag Erzsébet, Fekete István, Varga Katalin, Tamkó Sirató Károly, Zelk Zoltán, Kányádi Sándor, Weöres Sándor, Csukás István, Nemes Nagy Ágnes, Móricz Zsigmond és mások)

A modern magyar gyermek- és kamaszirodalom (Janikovszky Éva, Marék Veronika, Laczkó János, Berg Judit, Varró Dániel, Leiner Laura és mások)

A külföldi gyermekirodalom és kamaszirodalom klasszikusai és műveik

A nagy mesegyűjtemények és hőseik (Grimm testvérek, Andersen, Ezeregyéjszaka meséi)

Animációs filmek (klasszikusok és modernek) – pl. Pinokkió, Micimackó, Bambi, Kisvakond, Mária és a medve, Bogyó és Babóca, A Mancs őrzője

Képeskönyvek a leporellótól/lapozótól az illusztrált mesekönyvig

Hangoskönyv, CD, mesejáték

Gyermekújságok, képességfejlesztő kiadványok

Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)

A dramatikus nevelés pozitív hatásai

A bábjátékok és alkalmazási lehetőségeik

Történetalkotás, rögtönzés, saját történetek feldolgozása

Színházi tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)

Színházi, bábelőadás megtekintése

IKT a pedagógiában tantárgy

Óraszámok - ajánlás

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám
9. évfolyam	1	36
10. évfolyam	1	36
11. évfolyam	-	-
12. évfolyam	-	-
13. évfolyam	2	62
1/13. évfolyam	1	36
2/14. évfolyam	1	31

A tantárgy tanításának fő célja:

A Digitális kultúra (IKT a pedagógiában) tantárgy célja korszerű és gyakorlatorientált informatikai ismeretek, szoftverek, programok használatának megismerése, alkalmazása. A tanulók ismerjék meg azokat az IKT fogalmakat, eszközöket, melyek eredményeképpen azokat célzottan képesek alkalmazni a nevelő, oktató munkát segítve.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: informatika szakos tanár, ügyvitel szakos tanár

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tudáselemeket keres, szűr, rendszerez, felhasznál.	Ismeri a grafika, az adatbázis-kezelés alapjait.	Instrukció alapján részben önállóan végzi.	Jellemzi a kíváncsiság, okkeresés, helyzetelemzés.	
Képes a digitális interakcióra, használja a digitális tartalmak megjelenítésére szolgáló eszközöket.	Ismeri a köznevelési intézményekben napjainkban használt korszerű szemléltető hardverek és szoftverek használatát (laptopok, projektorok, smartboard-ok,	A különböző infokommunikációs eszközöket önállóan használja.	Törekszik arra, hogy a digitális és infokommunikációs eszközökhöz, valamint szoftverekhez kapcsolódó ismereteit, képességeit folyamatosan fejlessze.	

	érintőpanelek, interaktív táblák).			
Képes közös feladatmegoldásra, alkotótevékenységre, kapcsolatteremtésre.	Vannak ismeretei az e-Világ – e-szolgáltatások, e-ügynézés, e-kereskedelem, e-állampolgárság, IT-gazdaság, környezet, kultúra, információvédelem – biztonsági és jogi ismeretek területén.	Instrukció alapján részben önállóan.	Tudatos felhasználói, vásárlói magatartás; kooperáció.	
Az információkérés során gyűjtött multimédiás alapelemeket felhasználja új dokumentumok létrehozására.	Tudja a multimédia állományok (kép, hang, video) digitális rögzítését – például szkennelvel, digitális fényképezőgéppel, okostelefonnal.	Teljesen önállóan.	Kitartás, alkotó gondolkodás.	
Jellemzi az élethosszig tartó tanulás, a flexibilitás.	Ismeri és tudja használni a célszerűen választott informatikai eszközöket és a működtető szoftvereit, ismeri a felhasználási lehetőségeket; követi a technológiai változásokat a digitális információforrások használatával.	Teljesen önállóan.	Alkalmazkodás a változó környezethez, kritikus szemlélet.	
Célzottan használja a nevelő, oktató munkát segítő on- és offline irodai szoftvereket.	Ismeri az óvodai, iskolai munka során alkalmazható office programokat, (szövegszerkesztők, táblázatkezelők és prezentációkészítők).	A munkáját irányító szakember útmutatása szerint hivatalos levelet ír, kimutatások, beszámolók, bemutatók készítésében részt vesz.	Dokumentálási adatgyűjtési munkájában precizitásra törekszik.	Képes digitális tartalmak létrehozására, digitális eszközöket használ (például prezentáció készítése, projekt-munka készítése).
A különböző tanulócsoporthoz munkáját digitális eszközök	Ismeri a tantermi felügyeleti szoftvereket	Kompetenciájának megfelelően önállóan használja a kü-	Támogatja a tanulók csoportos együttműködését.	Felelősen kommunikál az online térben.

segítségével nyomon követi, ellenőrzi .	(NetSupport School , Lanschool stb.)	lönböző tanu- lást támogató szoftvereket.		
A digitális osztály- termeket használja, digitális tananyagok megosztására és az online kommuniká- cióra.	Tudja használni a csoportmunka tá- mogatására és tan- anyagok megosztá- sára szolgáló IKT eszközöket és szoftvereket. (Google drive, Google Classroom, Microsof Teams, Zoom, stb.)	A munkáját irá- nyító szakem- ber útmutatásai szerint részt vesz digitális oktatási anya- gok és tan- anyag-tartal- mak előkészíté- sében.	Etikusan kezeli a letöltéseket és fel- töltéseket, meg- osztásokat, hoz- zásolásokat stb.	Ismeri és al- kalmazza a ne- tikett szabá- lyait.
Digitális feladatlapo- kat, tesztek, űrlapo- kat készít.	Tudja használni az óvodai, iskolai munkában használ- ható feladatlapok tesztek szerkeszté- sére alkalmas esz- közöket (Redmenta, Google Űrlapok Wordwall, Kahoot, stb.)	Kompetenciá- jának megfele- lően részt vesz az IKT tartal- mak készítésé- ben.	Munkája során törekszik változa- tos IKT módsze- rek alkalmazá- sára.	Ismeri a kü- lönöző digitá- lis informáci- forrásokat és kritikusan használja azo- kat.
Az e-naplóban és elektronikus nyil- vántartó rendszerek- ben adatokat keres és rögzít.	Tudja használni a köznevelési intéz- ményekben napja- inkban használt elektronikus nyil- vántartó rendszere- ket (mozaNapló, KRÉTA napló)	Kompetenciá- jának és a mun- káját irányító szakember uta- sításának meg- felelően hasz- nálja az elekt- ronikus nyil- vántartó rend- szereket.	Betartja az adat- kezelési szabá- lyokat és a mun- kája során tuda- mására jutott in- formációkat eti- kusan kezeli	Képes az ön- álló informá- ciógyűjtésre és tájékozódásra a digitális tér- ben az adatvé- delmi szabá- lyok betartásá- val.

A tantárgy témakörei

Az informatikai eszközök használata

18 óra

A számítógépes perifériák megismerése, használatbavétele, működésük fizikai alapjai

Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztása

Az adatok biztonságos tárolása

Az informatikai környezet tudatos alakítása

Az egészséges munkakörnyezet megteremtése

Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása

18 óra

Nagyobb dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázás Körlevél készítése Különböző formátumú produktumok készítése, a megfelelő formátum célszerű kiválasztása Személyes dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása	
Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés	18 óra
Problémamegoldás táblázatkezelővel Adatkezelés táblázatkezelővel Adatok tárolásához szükséges egyszerű adatbázis kialakítása	
Infokommunikáció	18 óra
Önálló információszerzés: információ keresése, a hiteles és nem hiteles információ megkülönböztetése, az információ mérlegelő értékelése A feladatok elvégzéséhez szükséges információk azonosítása, meghatározása, felhasználása Online kommunikáció folytatása, csoportmunka végzése egy vagy több résztvevővel A legújabb két- vagy több résztvevős kommunikációs lehetőségek, valamint az elektronikus médiumok megfelelő kezelése Továbbtanuláshoz, pályaválasztáshoz kapcsolódó weboldalak ismerete, használata	
Nevelő, oktató munkát segítő on- és offline irodai szoftverek célzott használata	10 óra
Az óvodai, iskolai munka során alkalmazható hétköznapi programok ismerete – hivatalos levelek, kimutatások, beszámolók, bemutatók készítése.	
Szövegszerkesztők (pl. Microsoft Word, Libreoffice Writer) Táblázatkezelők (pl. Microsoft Excel, Libreoffice Calc) Prezentációkészítők (PowerPoint, Google Slides, Prezi) Könyvtári informatika (Huntéka, Kistéka, Kiskönyvtár stb.)	
Megjelenítésre és interakcióra alkalmas eszközök	10 óra
A köznevelési intézményekben napjainkban használt korszerű szemléltető hardverek és szoftverek megismerése.	
Számítógéphez csatlakoztatható érintőfelületek (smartboard-ok) Önálló rendszert futtató érintőpanelek Szoftverek interaktív táblákhoz Szavazórendszerek, tabletek, laptopok Digitális tananyagok interaktív táblához és érintőképernyőhöz	
Tantermi felügyeleti szoftverek ismerete	4 óra
Hatékony támogató eszközök az egyes tanulócsoportok munkájának nyomon követésére és ellenőrzésére <i>jelenléti, tantermi</i> oktatás során.	
NetSupport School, Lanschool stb.	
Csoportmunka környezetek, szoftverek, digitális osztálytermek	16 óra

A *digitális oktatás során* használható főbb szoftverek, melyekkel hatékonyan kezelhetők tanulócsoporthok.

Megosztások kezelése Google Drive és OneDrive szolgáltatásokon
Digitális osztályterem Google Classroom, Microsoft Teams programokban
Zoom, Webex alkalmazása videohívások lebonyolítására

Feladatlapok, tesztek, űrlapok készítésére alkalmas eszközök ismerete 10 óra

Az óvodai, iskolai munkában használható hasznos alkalmazások, melyekkel változatosabbá tehető a tanulók foglalkoztatása, ellenőrzése.

Redmenta, Google Űrlapok tesztek és kiértékelésük
ALF, Wordwall, Kahoot, LearningApps.org, Mentimeter
Educaplay, LearningApps, Classtools.net, Dragster, HotPotatoes

E-naplók 12 óra

A köznevelési intézményekben napjainkban használt elektronikus nyilvántartó rendszerek hétköznapi használata adminisztrációs feladatokra.

mozaNapló
KRÉTA funkciói, tanár-diák felület

Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai

Adatvédelmi fogalmak ismerete
Az információforrások hitelességének értékelése
Szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmak megismerése
Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése
Az informatikai fejlesztések gazdasági, környezeti, kulturális hatásainak felismerése

Zenei nevelés tantárgy

Óraszámok – ajánlás

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám
9. évfolyam	1	36
10. évfolyam	2	72
11. évfolyam	2	72
12. évfolyam	1 (szabad órakeretből)	36
13. évfolyam	2 (szabad órakeretből)	62

1/13. évfolyam	1	36
2/14. évfolyam	1	31

A tantárgy tanításának fő célja

A zenei nevelés tantárgy tanítása során cél a gyakorlati tevékenységek és az ismeretek átadása, a tanulók azon készségeinek és képességeinek fejlesztése, melyek megszerzendő végzettségük gyakorlása során hozzájárulnak munkájuk gyermekközpontú, magas szakmai színvonalú műveléséhez.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: óvodapedagógus, ének-zene szakos tanár

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Birtokában van az alapvető kreatív és generatív (létrehozó, alkotó) zenei készségeknek.	Tisztában van a zenei képességeket fejlesztő mozgásos gyakorlatokkal, ritmusjátékokkal, hangképzési technikákkal.	Zenei készségeit folyamatosan fejleszti.	A gyerekek, serdülők, fiatalok képességeihez, fejlődési szintjéhez alkalmazkodik. Kreativitásával, hozzáállásával pozitív példát mutat.	Önálló információgyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. Digitális tartalmak létrehozása.
A zenei anyagokat az életkori sajátosságoknak megfelelően válogatja, felhasználja.	Azonosítja a zenei nevelés alapelveit, a zenei fejlődés szakaszait.	Felelősséget vállal a rábízott gyerekek esztétikai nevelésével, igényességével kapcsolatban.	Törekszik a leghasznosabb zenei anyagok kiválasztására.	
Dallamokat, dalokat olyan módon reprodukál, hogy előadásmódjával felkelti az érdeklődést a zenei alkotások iránt.	Tudja az élményszerű előadás kritériumait.	Az előadói technikákból felelősen válogat, az életkori sajátosságoknak megfelelő műfajokat alkalmazza.	Kellő nyitottsággal, empátiával fordul a gyermekek, serdülők, fiatalok felé. Személyiségével, előadói képességeivel is hatást kelt.	

Zeneértő és zeneíró képességei a kellő szakértelmet mutatják. Adekvát befogadói attitűd jellemzi.	Azonosítja a zenehallgatás legoptimálisabb körülményeit, a zenei anyagok elemzésének eszközeit.	Önállóan választ a zene befogadójának fejlődési szintjéhez, lelkiállapotához illő szemelvényeket.	Rámutat az esztétikai minőséget képviselő zenei alkotások hasznosságára, de nyitott befogadói hozzáállást igyekszik átörökíteni.
Eligazodik a zeneirodalom korszakainak, műfaji sajátosságainak rendszerében.	Tájékozott a zenei alkotások korszakbeli, műfajbeli sajátosságainak terén.	A nevelési célok elérésének érdekében felelősségtudattal használja a különböző stílusú, különböző korszakból származó szemelvényeket, dallamokat.	A gyerekek, serdülők, fiatalok érzelmi állapotához, tudásszintjéhez, szükségleteihez alkalmazkodik. Tájékozottságával ösztönzőleg hat a zenei kultúra megismerésével kapcsolatban.
A zeneműveket értő módon, elmélyülten hallgatja és elemzi, más népek zenei kultúráját illetően tájékozott. Választott hangszeres játéka haladó szintű.	Azonosítja a zenei alkotások elemzési szempontjait. Rutinszerűen tudja a választott hangszer alkalmazni.	Zenei művek befogadásakor tudatosság jellemzi, önállóan képes elemzéseket fogalmazni.	Adekvát befogadói attitűddel hallgat zenei alkotásokat, másokat is nyitottságra, tudatosságra ösztönöz. Nyitott arra, hogy hangszerhasználati képességét folyamatosan fejlessze.

A tantárgy témakörei

Generatív, kreatív zenei készségek fejlesztése

Kreatív gyakorlatok változatos ritmusképletekkel, verssorok ritmizálása

Páros-páratlan metrumok váltakozásának megéreztetése mozgásos gyakorlatokkal

Ütőhangszeres ritmusjátékok

Motívumokhoz, dallamsorokhoz kapcsolódó azonosságok, hasonlóságok, különbségek, ismétlődés, variáció (ritmikai, tempóbeli, dinamikai, dallami, karakterbeli) megfigyeltetése és tudatosítása

Kérdés-felelet játékok funkciós környezetben, négy és nyolcütemes egységekben

Megadott szövegekre (pl. versek) ritmus és dallam rögtönzése
Megadott dallamokhoz variációk fűzése. Képekhez dallam és ritmus társítása
Átmenet nélküli vagy átmenettel történő dinamikai változások (forte, piano, crescendo, decrescendo) érzékeltetése kreatív gyakorlatokkal
Játékos memóriagyakorlatok megadott ritmus- és dallamfordulatokkal
Egyenletes mérő és dalritmus együttes hangoztatása (testhangszerekkel, ritmushangszerekkel)
Különböző táncok metrikai és ritmikai jellemzőinek megfigyelése, reprodukciója (hangsúlyok, pl. keringő, tangó, habanera vagy a swing egyenetlen nyolcad hangjai)
Éneklés közben az életkori sajátosságoknak megfelelő tiszta intonáció és helyes hangképzés (szükség esetén egyénre szabott kezdőhangról), továbbá stílusos, kifejező éneklésre törekvés

Zenei nevelés alapelvei

Az ének-zene szerepe, jelentősége a gyermek életében, a személyiségfejlődésben
A zenei nevelés alapelvei, helye az esztétikai nevelésben
A gyermek zenei képességeinek fejlesztése (éneklés, zenei hallás, ritmusérzék, zenei formaérzék, zenei alkotókészség, zenehallgatásra nevelés)
A gyermek zenei fejlődésének elemzése
A gyermeket körülvevő hangok (a zörej, a beszéd, a zenei hang)
Az optimális hangléggör
A zenei anyag kiválasztásának szempontjai
A zenei anyag eredete: népdal-hagyomány, igényesen komponált műzene
A kicsinyeknek való dalok sajátosságai: hangterjedelem, hangkészlet, dallamképlet, ritmus, játéktípusok

Zenei reprodukció és éneklés

Az élményszerű előadás kritériumai
Éneklés játékhelyzetben, eszköz nélkül és játékeszközzel
Mondókák, gyermekdalok, népdalok tanulása, gyakorlása
Altatódalok, bölcsődalok, ringatók
Mondókák és gyermekdalok, ölbeli játékok (fürdetéskor, etetéskor, kukucsjátékok, ököl-, tenyér-, ujj-játékok, tapsoltatók)
Arc-, homlok-, fej-, és füljátékok
Táncoltatók
Állatokról szóló dalok
Évszakok dalai
Jeles napokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó dalok
Megzenésített gyermekversek
Dalsokrok összeállítása

Zeneelméleti alapismeretek

Hangjegyzírás (a ritmus, az ütem, a kulcs, a módosítójelek)
 Szolmizáció (kottaolvasás)
 Zenei ABC elsajátítása
 Előjegyzések (két # két b-ig)
 Dúr-moll, magas-mély reláció megkülönböztetése
 Zenei előadásra vonatkozó jelzések: tempójelzések és dinamikai jelek
 A hangszerek megkülönböztetése és azonosítása a következő szempontok szerint: dal-
 lamhangszer, ritmushangszer, műzenei és népi hangszer (duda, tekerő, cimbalom, ci-
 tera, hegedű, brácsa, cselló, bőgő, fa- és rézfúvósok)

Zeneértő és -érző képesség fejlesztése és aktív zenélés

Hangszeres előadás választott hangszerrel (ajánlott a furulya)

Zenei befogadó kompetenciák fejlesztése - zenehallgatás

Közismert klasszikus zeneművek és népzenei felvételek, népdalfeldolgozások meg-
 hallgatása

A nyitott befogadói attitűd kialakítása

A művészeti korok legalapvetőbb szerzőinek, műveinek megismerése, amelyek támogatják a zenei nevelést (őskor, ókor zenéje, középkor, reneszánsz, barokk, a klasszicizmus, romantika, a XX. század zenéje) - 10-12. évfolyamig

Mozgáskultúra

Óraszámok – ajánlás

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám
9. évfolyam	4/1	36
10. évfolyam	4/1	36
11. évfolyam	3/1	36
12. évfolyam	3/1	36
13. évfolyam	0/1	36
1/13. évfolyam	1	36
2/14. évfolyam	1	31

A tantárgy tanításának fő célja

A testnevelés tantárgy tanítása során cél a gyakorlati tevékenységek és az ismeretek átadása, a tanulók azon készségeinek és képességeinek fejlesztése, melyek hozzájárulnak munkájuk gyermekközpontrú, magas szakmai színvonalú műveléséhez. A tanulók ismerjék meg a:

- a testnevelés személyiségfejlesztő rehabilitációs, rekreációs tevékenységét
- a gyakorlati mozgásanyagon keresztül oktatási, képzési feladatok ellátását
- a testnevelés, a mozgásfejlesztés módszereit, oktatási-nevelési törvényszerűségeit
- általános iskolában a tanórai és tanórán kívüli nevelő munkához szükséges ismereteket

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: óvodapedagógus, tanító, testnevelés szakos tanár

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősségvállalás mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Birtokában van az alapvető mozgásos készségeknek.	Tisztában van a mozgásos képességeket fejlesztő játékos gyakorlatokkal.	Mozgásos készségeit, testkultúráját folyamatosan fejleszti.	A gyerekek képességeihez, fejlődési szintjéhez alkalmazkodik. Kreativitásával, hozzáállásával pozitív példát mutat.	Önálló információ gyűjtése és tájékozódás a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával. A mozgásos játékok kísérése digitális tartalmakkal. Digitális tartalmak létrehozása.
A mozgásos anyagokat az életkori sajátosságoknak megfelelően válogatja, felhasználja.	Megnevezi a testnevelés alapelveit, a mozgásfejlődés szakaszait.	Felelősséget vállal a rábízott gyerekek, serdülők, fiatalok esztétikai nevelésével, igényességével kapcsolatban.	Törekszik a gyerekek serdülők, fiatalok számára a leghasznosabb egészségnevelési, mozgásfejlődési feladatok választására.	
Bemutatja a feladatokat, ezzel motiválja a gyerekeket a játékokra, mozgásra.	Tudja az élményszerű előadás kritériumait.	Az előadói technikákból megfelelően válogat, az életkori sajátosságoknak megfelelően alkalmazza azokat.	Kellő nyitottsággal, empátiával fordul a gyerekek, serdülők, fiatalok felé. Személyiségével, előadói	

			képességeivel is hatást kelt.
Nyitottan fogadja a változásokat.	Ismeri a mozgásfejlesztés, egészségfejlesztés eszközeit, módszereit.	Önállóan választ a gyerekek, serdülők, fiatalok életkorának, aktuális állapotának megfelelő játékos feladatokat.	Rámutat az egészségfejlesztés és a mozgás hasznosságára, a nyitott befogadói hozzáállást igyekszik átörökíteni.
Eligazodik a szakirodalomban. Kiválógatja a gyermekek életkorának megfelelően.	Tájékozott az egészségfejlesztés, mozgásfejlesztés terén, szükségességében.	A nevelési célok elérése érdekében felelősségtudattal használja a különböző mozgásos feladatokat.	A gyerekek, serdülők, fiatalok érzelmi állapotához, tudásszintjéhez, szükségleteihez alkalmazkodik.
Képes az adott területen az egész életen át tartó tanulásra.	Tudja, ismeri, önállóan megkeresi az önfejlesztéshez szükséges forrásokat.	Képes önmagát kritikusan értékelni.	Legyen igénye a folyamatos fejlődésre, önképzésre.
			Folyamatosan keresi a digitális fórumokon a tantárgyhoz kapcsolódó szakirodalmat, zenei anyagokat, egyéb bemutató anyagokat.

A tantárgy témakörei

A mozgás jelentősége a különböző életkorok fejlődésében

- Természetes mozgás
- Testi képességek a különböző életkorban

A motoros képességek fejlődése és fejlesztési feladatai, képességfejlesztő gyakorlatsorok

- Kondicionális képességek
- Koordinációs képességek
- Mozgékonyság, hajlékonyság
- Ügyesség

A testnevelési játékok szerepe, a játéktanítás módszertani elvei

- Kapcsolódása más tevékenységekhez, tantárgyakhoz (matematika, írás, vizuális nevelés stb.)

- Mozgásos játékok felosztása (szerepes vagy utánzó játékok, szabályjátékok stb.)
- Terhelés fogalma, összetevői
- Fizikai képességek fejlesztése (erő, gyorsaság, állóképesség, légzőgyakorlatok, mozgáskoordináció, ízületi mozgékonytágot fejlesztő gyakorlatok)
- Motoros tanítási-tanulási folyamat szabályai (mozgáskészség kialakítása)
- Módszertani ismeretek, a tervezés szintjei (bölcsőde, óvoda, iskola)
- Játéktanítás előkészítése
- Kisgyermekkorban előforduló tartáshibák és lábstatikai rendellenességek megelőzésére és azok javítására vonatkozó ismeretek
- Zenére végezhető mozgásformák, a tánc szerepe a mozgáskultúra fejlesztésében

Bölcsődében alkalmazott mozgásos játékok

Óvodai játékos gyakorlatok

Iskolai játékos feladatok